

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2008/48/EÜ,

23. aprill 2008,

mis käsitleb tarbijakrediidilepinguid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 87/102/EMÜ

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu 22. detsembri 1986. aasta direktiivis 87/102/EMÜ (tarbijakrediiti käsitletavate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta) ⁽³⁾ sätestatakse ühenduse eeskirjad tarbijakrediidilepingute kohta.
- (2) 1995. aastal esitas komisjon aruande, mis käsitles seda, kuidas on toimunud direktiiv 87/102/EMÜ, ja pidas huvitatud isikutega laialdasi konsultatsioone. 1997. aastal esitas komisjon koondaruande 1995. aasta aruandele antud vastukajade kohta. 1996. aastal valmis direktiivi 87/102/EMÜ toimimise kohta veel teine aruanne.
- (3) Nimetatud aruannetest ja konsultatsioonidest selgus, et eri liikmesriikide õigusaktides olid märkimisväärsed erinevused

füüsilistele isikutele antavate laenude osas üldiselt ja eelkõige tarbijakrediidi osas. Direktiivi 87/102/EMÜ liikmesriikide õigusesse ülevõtmise analüüsist selgus, et liikmesriigid kasutavad lisaks direktiivile 87/102/EMÜ erinevaid tarbijakaitse mehhanisme, põhjendades seda siseriiklike õiguslike või majanduslike erinevustega.

- (4) Nimetatud siseriiklikest erisustest tulenev *de facto ja de iure* olukord kahjustab mõningatel juhtudel konkurentsi ühenduse krediidiandjate vahel ja takistab siseturu toimimist neis liikmesriikides, kus on vastu võetud erinevad kohustuslikud nõuded, mis on direktiivis 87/102/EMÜ sätestatust rangemad. See piirab tarbijate võimalust kasutada otse ära piiriülese krediidi üha suuremat kättesaadavust. Kõnealused moonutused ja piirangud võivad omakorda mõjutada kaupade ja teenuste nõudlust.
- (5) Viimastel aastatel on toimunud märkimisväärne areng tarbijatele pakutavate ja nende poolt kasutatavate krediidiliikide osas. Turule on tulnud uued krediiditooted ning nende kasutamine kasvab pidevalt. Seetõttu on vaja olemasolevaid sätteid muuta ning laiendada nende reguleerimisala seal, kus see on asjakohane.
- (6) Vastavalt asutamislepingule hõlmab siseturg sisepiirideta ala, mille ulatuses tagatakse kaupade ja teenuste vaba liikumine ja asutamisevabadus. Läbipaistvama ja tõhusama krediidituru loomine sisepiirideta alal on piiriülese tegevuse edendamisel esmatähtis.
- (7) Selleks et aidata kaasa hästitoimiva siseturu tekkele tarbijakrediidi valdkonnas, on vaja mitmes põhiküsimuses kujundada ühtlustatud ühenduse raamistik. Arvestades tarbijakrediidi turu pidevat arengut ning Euroopa kodanike üha suurenevat liikuvust, peaksid tulevikku suunatud ühenduse õigusaktid, mis suudavad kohandada uute krediidivormidega ning tagavad liikmesriikidele piisava paindlikkuse nende rakendamisel, aitama luua tänapäevase tarbijakrediidi õigustiku.

⁽¹⁾ ELT C 234, 30.9.2003, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 20. aprilli 2004. aasta arvamus (ELT C 104 E, 30.4.2004, lk 233), nõukogu 20. septembri 2007. aasta ühine seisukoht (ELT C 270 E, 13.11.2007, lk 1) ja Euroopa Parlamendi 16. jaanuari 2008. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata). Nõukogu 7. aprilli 2008. aasta otsus.

⁽³⁾ EÜT L 42, 12.2.1987, lk 48. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 98/7/EÜ (EÜT L 101, 1.4.1998, lk 17).

- (8) Tarbijate usalduse võitmiseks on tähtis, et turg tagaks küllaldase tarbijakaitse. Sel juhul peaks olema võimalik, et krediitipakkumiste vaba liikumine toimub optimaalsetel tingimustel nii krediidi pakkujate kui krediidi soovijate jaoks, võttes seejuures kohaselt arvesse eri liikmesriikide konkreetseid olukordi.
- (9) Täielikku ühtlustamist on vaja selleks, et tagada kõikidele ühenduse tarbijatele nende huvide võrdselt kõrgetasemeline kaitse ning luua tõeline siseturg. Seetõttu ei tohiks liikmesriikidel lubada säilitada või kehtestada muid siseriiklikke norme peale käesolevas direktiivis sätestatud. Ent sellist piirangut tuleks kohaldada ainult siis, kui norme on käesoleva direktiiviga ühtlustatud. Ühtlustatud normide puudumisel peaks liikmesriikidel olema jätkuvalt õigus säilitada või kehtestada siseriiklikke õigusakte. Nii võivad liikmesriigid näiteks säilitada või kehtestada müüja või teenuste osutaja ja krediidiandja solidaarvastutust käsitlevad siseriiklikud sätted. Teine selline näide liikmesriikidele antud võimalusest oleks kaubamüügilepingust või teenuste osutamise lepingust taganemist (kui tarbija kasutab oma õigust taganeda krediitdilepingust) käsitlevate siseriiklike sätete säilitamine või kehtestamine. Sellega seoses peaks liikmesriikidel olema õigus tähtajatute krediitdilepingute puhul kehtestada minimaalne ajavahemik, mis peab jääma krediidiandja poolt krediidi tagastamise nõude esitamise aja ning krediidi tagastamise tähtpäeva vahele.
- (10) Käesolevas direktiivis sisalduvate mõistetega määratletakse ühtlustamise ulatus. Liikmesriikide kohustus rakendada käesoleva direktiivi sätteid peaks seega piirduma direktiivi reguleerimisalaga, nagu see on määratletud nende mõistete-ga. Käesolev direktiiv ei tohiks aga piirata liikmesriikidel käesoleva direktiivi sätteid kohaldamast kooskõlas ühenduse õigusaktidega valdkondades, mis ei kuulu direktiivi reguleerimisalasse. Seega saaks liikmesriik säilitada või kehtestada siseriiklikud õigusaktid, mis on vastavuses käesoleva direktiivi sätetega või selle teatavate sätetega, mis käsitlevad käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja jäävaid krediitdilepinguid, näiteks krediitdilepinguid, mille summa on väiksem kui 200 eurot või suurem kui 75 000 eurot. Lisaks saaksid liikmesriigid käesoleva direktiivi sätteid kohaldada ka seotud krediidile, mis ei ühti käesolevas direktiivis antud seotud krediitdilepingu määratlusega. Seega saaks seotud krediitdilepinguid käsitlevaid sätteid kohaldada krediitdilepingutele, mille eesmärk on ainult osaliselt kauba tarnimise lepingu või teenuste osutamise lepingu rahastamine.
- (11) Spetsiifiliste krediitdilepingute puhul, mille suhtes kohaldatakse ainult mõningaid käesoleva direktiivi sätteid, ei tohiks liikmesriikidel lubada vastu võtta siseriiklikke õigusakte, millega rakendatakse käesoleva direktiivi muid sätteid. Liikmesriikidel peaks siiski säilima õigus reguleerida neid krediitdilepinguid siseriiklike õigusaktidega selles osas, mida käesoleva direktiiviga ei ühtlustata.
- (12) Teenuste pideva osutamise lepingud või samalaadsete kaupade tarnimise lepingud, mille kohaselt tarbija tasub kaupade või teenuste eest osamaksetega kogu lepingu kehtivuse aja jooksul, võivad oluliselt erineda käesoleva direktiiviga reguleeritavatest krediitdilepingutest, seda eriti lepingupoolte huvide ja tehingu asjaolude ning sooritamise seisukohast. Seetõttu on vaja täpsustada, et niisuguseid lepinguid ei loeta krediitdilepinguteks käesoleva direktiivi tähenduses. Seda liiki lepinguks on näiteks kindlustusleping, mille eest tasutakse igakuiste osamaksetena.
- (13) Käesolevat direktiivi ei kohaldata teatavate krediitdilepingute, näiteks järelmaksukaartide puhul, mille tingimuste kohaselt tuleb krediit tagasi maksta kolme kuu jooksul ja millelt võetakse üksnes väheolulist teenustasu.
- (14) Käesoleva direktiivi reguleerimisalast tuleks välja jätta krediitdilepingud, mille alusel antakse krediiti kinnisvara tagatisel. Seda liiki krediit on väga spetsiifilise iseloomuga. Samuti tuleks käesoleva direktiivi reguleerimisalast jätta välja krediitdilepingud, mille eesmärk on rahastada maa või olemasoleva või projekteeritava ehitise omandiõiguse omandamist või säilitamist. Samas ei tuleks krediitdilepinguid käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja jätta üksnes selle tõttu, et nende eesmärgiks on olemasoleva ehitise renoveerimine või selle väärtuse suurendamine.
- (15) Käesoleva direktiivi sätteid kohaldatakse sõltumata sellest, kas krediidiandjaks on juriidiline või füüsiline isik. Käesolev direktiiv ei mõjuta siiski liikmesriikide õigust lubada kooskõlas ühenduse õigusega tarbijakrediidi andmist üksnes juriidilistel isikutel või teatud juriidilistel isikutel.
- (16) Käesoleva direktiivi teatavaid sätteid tuleks kohaldada füüsilistele ja juriidilistele isikutele (krediitvahendajatele), kes esitlevad või pakuvad tarbijatele oma kaubandus-, äri- või kutsetegevuse raames tasu eest krediitdilepinguid, abistavad tarbijaid, tehes krediitdilepingutega seotud ettevalmistavat tööd, või sõlmivad tarbijatega krediitdilepinguid krediidiandja nimel. Organisatsioon, mis lubavad oma nime kasutada krediitoodete, näiteks krediitkaartide edendamiseks ja mis võivad neid tooteid ka oma liikmetele soovitada, ei tuleks käesoleva direktiivi kohaldamisel käsitada krediitvahendajatena.
- (17) Käesoleva direktiiviga reguleeritakse ainult teatavaid krediitvahendajate kohustusi tarbijate suhtes. Seega peaksid liikmesriigid säilitama vabaduse krediitvahendajate suhtes

täiendavate kohustuste säilitamiseks või kehtestamiseks, sealhulgas tingimused, mille kohaselt kredidivahendaja võib saada tasu tarbijalt, kes on soovinud tema teenuseid.

(18) Tarbijad vajavad kaitset ebaausate ja eksitavate tavade eest, eriti seoses krediidiandja poolt väljastatava teabega, kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiviga 2005/29/EÜ (mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul (ebaausate kaubandustavade direktiiv))⁽¹⁾. Sellegipoolest peaks käesolev direktiiv sisaldama erisätteid krediidilepingute reklaamimise kohta ning tarbijale antava standardteabe suhtes esitatavaid nõudeid, et tarbijad saaksid eelkõige erinevaid pakkumisi võrrelda. Sellist teavet tuleks anda selgel, kokkuvõtlikul ja selgelt eristataval moel tüüpiliste näidetena. Kui ei ole võimalik esitada krediidi kogusummat kättesaadavaks tehtud kogusummadena, eelkõige kui krediidileping annab tarbijale krediidi kasutusse võtmise vabaduse koos summa piiranguga, tuleks ette näha ülemmäär. Ülemmäär peaks näitama krediidi kõrgeimat määra, mis võidakse tarbijale kättesaadavaks teha. Lisaks peaks liikmesriikidele jääma õigus reguleerida siseriiklikes õigusaktides teabele esitatavaid nõudeid seoses reklaamiga, mis ei sisalda teavet krediidi maksumuse kohta.

(19) Selleks et tarbijad saaksid teha kaalutletud otsuse kõikide faktide alusel, peaksid nad enne krediidilepingu sõlmimist saama krediidingimuste ja -kulude ning oma kohustuste kohta adekvaatset teavet, mida nad saaksid järelemõtlemiseks kaasa võtta. Pakkumiste võimalikult täieliku läbipaistvuse ja võrreldavuse tagamiseks peaks selline teave sisaldama eelkõige krediidi kulukuse aastamäära, mis on määratud ühesugusel viisil kõikjal ühenduses. Kuna krediidi kulukuse aastamäära saab sellel etapil esitada vaid näitena, siis peaks tegemist olema tüüpilise näitega. Seetõttu tuleks näites kasutada vaadeldavale krediidilepingu liigile iseloomulikke keskmist krediidi kestust ja kogusummat ning arvestada ka selle krediidiga soetatavaid kaupu, juhul kui see on asjakohane. Tüüpilise näite kindlaksmääramisel tuleks arvesse võtta ka teatavat tüüpi krediidilepingute esinemise sagedust konkreetsel turul. Seoses laenuintressimäära, osamaksete sageduse ja intresside kapitaliseerimisega peaksid krediidiandjad kasutama asjaomase tarbijakrediidi arutamiseks oma tavapärasest meetodit.

(20) Krediidi kogukulu tarbijale peaks sisaldama kõiki kulusid, kaasa arvatud intress, lepingutasud, maksud, kredidivahendajate tasud ning kõik muud tasud, mida tarbijal tuleb seoses krediidilepinguga maksta, välja arvatud notaritasud. Krediidiandja tegelikke teadmisi kulude kohta tuleks hinnata objektiivselt, võttes arvesse ametialase hoolsuse nõudeid.

(21) Krediidilepinguid, mille puhul laenuintress vaadatakse perioodiliselt läbi vastavalt krediidilepingus nimetatud

baasintressimäära muutustele, ei tuleks lugeda fikseeritud laenuintressiga krediidilepinguteks.

(22) Liikmesriikidele peaks jääma õigus selliste siseriiklike sätete säilitamiseks või kehtestamiseks, mis keelavad krediidiandjal nõuda tarbijalt pangakonto avamist seoses krediidilepinguga, või mõne muu kõrvalteenuse jaoks lepingu sõlmimist või selliste pangakontode või muude kõrvalteenustega seonduvate kulude või tasude maksmist. Liikmesriikides, kus sellised kombineeritud pakkumised on lubatud, tuleks tarbijaid enne krediidilepingu sõlmimist teavitada kõigist kõrvalteenustest, mis on kohustuslikud kas krediidi saamise eeltingimusena või reklaamitavatest lepingutingimustest tulenevalt. Selliste kõrvalteenustega seotud tasumisele kuuluvad kulud tuleks arvata krediidi kogukulu hulka; juhul kui selliste kulude suurus ei ole võimalik enne krediidilepingu sõlmimist kindlaks määrata, peaksid tarbijad saama enne lepingu sõlmimist adekvaatset teavet kulude olemasolu kohta. Tuleb eeldada, et krediidiandjale on teada nende kõrvalteenuste maksumus, mida ta pakub tarbijale ise või kolmanda isiku nimel, välja arvatud juhul, kui hind sõltub tarbija eriomadustest või olukorrast.

(23) Selleks et tagada spetsiifiliste krediidilepingute puhul tarbijate piisav kaitse ilma krediidiandjat või vajaduse korral kredidivahendajat liigselt koormamata, on siiski asjakohane piirata käesoleva direktiiviga kehtestatavaid lepingueelse teabele esitatavaid nõudeid, arvestades selliste krediidilepingute eripära.

(24) Enne krediidilepingu sõlmimist peab tarbijat põhjalikult teavitama, olenemata sellest, kas krediidi turustamisse on kaasatud kredidivahendaja või mitte. Seetõttu tuleks lepingueelse teabele esitatavaid nõudeid üldiselt kohaldada ka kredidivahendajate suhtes. Kui aga kauba tarnija või teenuse osutaja tegutseb kredidivahendajana kõrvaltegevusena, ei ole asjakohane koormata teda juriidilise kohustusega anda lepingueelset teavet vastavalt käesolevale direktiivile. Näiteks võib krediidi vahendamise lugeda kauba tarnija või teenuse osutaja kõrvaltegevusalaks, kui krediidi vahendamine ei ole tema kaubandus-, äri- või kutsetegevuse põhieesmärk. Kõnealustel juhtudel tagatakse siiski piisaval tasemel tarbijakaitse, kuna krediidiandja on kohustatud tagama, et tarbija saab kogu lepingueelse teabe kas kredidivahendajalt, kui krediidiandja ja -vahendaja nii kokku lepivad, või muul sobival viisil.

(25) Liikmesriigid võivad reguleerida enne krediidilepingu sõlmimist tarbijale edastatava teabe võimalikku siduvat iseloomu ning ajavahemikku, mille jooksul see on krediidiandja suhtes siduv.

(26) Liikmesriigid peaksid võtma asjakohaseid meetmeid, et edendada vastutustundliku teenusepakkumise põhimõtteid

⁽¹⁾ ELT L 149, 11.6.2005, lk 22.

krediidisuhte kõikides etappides, võttes arvesse oma krediituru eripära. Need meetmed võivad sisaldada näiteks tarbijate teavitamist ja harimist, sealhulgas hoiatusi maksete tasumata jätmise ja ülelaenamisega seotud riskide kohta. Eriti laieneval krediiturul on oluline, et krediidiandjad ei tegeleks vastutustundetu laenamisega ega annaks krediiti ilma eelneva krediivõimelisuse hinnanguta ning liikmesriigid peaksid teostama vajalikku järelevalvet sellise käitumise ärahoidmiseks ja ette nägema vajalikud meetmed krediidiandjate karistamiseks, kui nad nii käituvad. Ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta direktiivi 2006/48/EÜ (krediidiasutuste asutamise ja tegevuse kohta) ⁽¹⁾ krediidiriski käsitlevate sätete kohaldamist, peaks krediidiandjatel olema kohustus individuaalselt kontrollida tarbija krediivõimelisust. Sel eesmärgil peaks krediidiandjatel olema lubatud kasutada mitte ainult asjaomase krediidilepingu ettevalmistamise ajal tarbija poolt esitatud teavet, vaid ka pikaajase ärisuhte ajal esitatud teavet. Liikmesriikide ametiasutused peaksid andma ka krediidiandjatele asjakohaseid juhtnööre ja suuniseid. Tarbijad peaksid samuti toimima läbimõeldult ja austama oma lepingulisi kohustusi.

(27) Vaatamata tarbijale antavale lepingueelsele teabele võib tarbija siiski vajada täiendavat abi selleks, et otsustada, milline pakutavatest krediidilepingutest on tema vajadusi ja rahalist olukorda arvestades sobivaim. Seetõttu peaksid liikmesriigid tagama, et krediidiandjad osutaksid sellist abi seoses tarbijatele pakutavate krediitoodetega. Vajaduse korral tuleks asjaomast lepingueelset teavet ja pakutud toodete põhiomadusi selgitada tarbijale individuaalselt, et tarbija mõistaks nende võimalikku mõju tema majanduslikule olukorrale. Nimetatud abi andmise kohustus tuleks vajaduse korral kohaldada ka kredidivahendajate suhtes. Liikmesriikidel peaks olema võimalik kindlaks määrata, millal ning millises ulatuses tuleks tarbijatele selliseid selgitusi anda, võttes arvesse krediidi pakkumise konkreetseid asjaolusid, tarbija vajadust nõustamise järele ning konkreetsete krediitoodete laadi.

(28) Tarbija krediivõimelisuse hindamiseks peaks krediidiandja kasutama ka asjakohaseid andmebaase; õiguslike ja tegelike asjaolude tõttu võib vajalikuks osutuda nimetatud päringute teostamine erinevas ulatuses. Selleks et vältida konkurentsi-moonutusi krediidiandjate vahel, tuleks liikmesriigis, mis ei ole krediidiandja asukohariik, tagada, et krediidiandjal oleks juurdepääs tarbijaandmeid sisaldavatele era- või avalik-õiguslikele andmebaasidele samasugustel mittediskrimineerivatel tingimustel nagu selle liikmesriigi krediidiandjal.

(29) Kui krediiditaotluse tagasilükkamise otsus põhineb andmebaasidest saadud teabel, peaks krediidiandja tarbijat teavitama nii sellest kui ka andmebaasist saadud üksikasjadest.

Siiski ei peaks krediidiandja olema kohustatud sellist teavet andma, kui see on keelatud ühenduse muu, näiteks rahapesu või terrorismi rahastamist käsitleva õigusaktiga. Lisaks ei tohiks sellist teavet edastada, kui see oleks vastuolus avaliku korra või julgeoleku eesmärkidega, näiteks kuritegude ärahoidmisega, uurimisega, avastamisega ja kuritegude eest vastutusele võtmisega.

(30) Käesoleva direktiiviga ei reguleerita lepinguõiguse kohaldamist krediidilepingute kehtivuse valdkonnas. Seetõttu võivad liikmesriigid nimetatud valdkonnas säilitada või kehtestada siseriiklikke norme, mis on kooskõlas ühenduse õigusega. Liikmesriigid võivad reguleerida krediidilepingu sõlmimise pakkumistega seotud õiguskorda, eelkõige sätteid, mis käsitlevad pakkumise tegemise aega ja ajavahe-mikku, mille jooksul see on krediidiandjale siduv. Kui pakkumine tehakse käesoleva direktiiviga sätestatud lepingueelse teabe edastamisega samal ajal, võib krediidiandja esitada selle samamoodi nagu muu krediidiandjapoolse lisateabe tarbijale eraldi dokumendis, mis võidakse lisada Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehele.

(31) Selleks et tarbija oleks teadlik oma krediidilepingust tulenevatest õigustest ja kohustustest, peaks kogu vajalik teave olema lepingus esitatud selgel ja arusaadaval viisil.

(32) Täieliku läbipaistvuse tagamiseks tuleks tarbijale anda teavet laenuintressimäära kohta nii enne lepingu sõlmimist kui ka siis, kui krediidileping on sõlmitud. Lepingu kehtivuse ajal tuleks tarbijat täiendavalt teavitada muutuva laenuintressimäära muutustest ning sellest tulenevatest muutustest maksetes. See ei piira siseriikliku õiguse normide kohaldamist, mis ei ole seotud tarbijale edastatava teabega ning millega sätestatakse intressimäära ja muude krediidiga seotud majanduslike tingimuste muutuste, välja arvatud makseid puudutavate muutuste tingimused ja kirjeldatakse tagajärgi, nt sätteid, et krediidiandja võib muuta laenuintressi üksnes mõjuval põhjusel või et tarbijal on õigus lõpetada leping juhul, kui laenuintress või muud krediidiga seotud majanduslikud tingimused muutuvad.

(33) Lepingupooltel peaks olema õigus tähtajatu krediidileping korraliselt lõpetada. Kui krediidilepingus on nii kokku lepitud, peaks krediidiandjal lisaks olema õigus objektiivselt põhjendatud asjaoludel peatada tarbija õigus tähtajatu krediidilepingu alusel krediiti edasi kasutada. Selliste asjaolude hulka võivad kuuluda näiteks krediidi loata või petturliku kasutamise kahtlus või oluliselt suurenenud risk, et tarbija ei suuda täita oma kohustust krediit tagasi maksta. Käesolev direktiiv ei piira siseriikliku õiguse kohaldamist lepinguõiguse valdkonnas, millega reguleeritakse lepingupoolte õigust lõpetada krediidileping lepingu rikkumise tõttu.

⁽¹⁾ ELT L 177, 30.6.2006, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2008/24/EÜ (ELT L 81, 20.3.2008, lk 38).

- (34) Selleks et ühtlustada lepingust taganemise õiguse kasutamise korda sarnastes valdkondades, on vaja sätestada õigus taganeda lepingust ilma leppetrahvideta ja põhjenduskohustusest tingimustel, mis on sarnased Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2002. aasta direktiivis 2002/65/EÜ (milles käsitletakse tarbijale suunatud finantsteenuste kaugturustust) ⁽¹⁾ kehtestatud tingimustega.
- (35) Kui tarbija taganeb krediidilepingust, millega seoses ta on saanud kaupu, eelkõige järeelmaksuga ostust või rendi- või liisingulepingust, millega kaasneb väljaostmise kohustus, ei tohiks käesolev direktiiv piirata kaupade tagastamise või sellega seotud küsimuste reguleerimist liikmesriikide poolt.
- (36) Mõnel juhul sätestavad juba siseriiklikud õigusaktid, et vahendeid ei tohi tarbijale kättesaadavaks teha enne teatud tähtpäeva möödumist. Neil juhtudel võivad tarbijad soovida tagada, et nad saavad ostetud kaubad või teenused varakult. Seetõttu võivad liikmesriigid seotud krediidilepingute puhul erandlikult sätestada, et kui tarbijad otsesõnu soovivad varasemat kättesaamist, võib taganemisõiguse kasutamise tähtaega lühendada sama tähtpäevani, enne mida ei saa vahendeid kättesaadavaks teha.
- (37) Seotud krediidilepingute puhul on kaupade või teenuste ost ja sel eesmärgil sõlmitud krediidileping omavahelises sõltuvussuhtes. Seega, kui tarbija kasutab oma ühenduse õiguse kohast õigust ostulepingust taganeda, ei peaks seotud krediidileping tarbija suhtes enam siduv olema. See ei tohiks piirata siseriiklike õigusaktide kohaldamist seotud krediidilepingute suhtes juhtudel, kui ostuleping on kehtetuks tunnistatud või tarbija on kasutanud oma taganemisõigust siseriiklike õigusaktide alusel. Samuti ei tohiks see piirata tarbijatele selliste siseriiklike õigusaktidega antud õiguseid, mille kohaselt ei saa tarbija ja kauba tarnija või teenuse osutaja vahel olla mingit siduvat lepingulist kohustust ega toimuda mingeid makseid seni, kuni tarbija ei ole alla kirjutanud krediidilepingule kauba või teenuse ostu rahastamiseks.
- (38) Tarbijal peaks olema teatavatel tingimustel võimalus kasutada krediidiandja suhtes õiguskaitsevahendeid, kui tekivad probleemid ostulepinguga. Liikmesriigid peaksid siiski kindlaks määrama, millises ulatuses ja mis tingimustel peab tarbija kasutama õiguskaitsevahendeid esmalt kaupade tarnija või teenuste osutaja suhtes, eelkõige esitama kauba tarnija või teenuste osutaja vastu hagi, enne kui tal tekib õigus kasutada neid krediidiandja suhtes. Käesolev direktiiv ei tohiks tarbijaid jätta ilma teenuste müüja või osutaja ja krediidiandja solidaarvastutust käsitlevate siseriiklike õigusaktide kohastest õigustest.
- (39) Tarbijal peaks olema õigus oma kohustused täita enne krediidilepingu kokkulepitut tähtpäeva saabumist. Krediidi
- osalise või täieliku ennetähtaegse tagastamise korral peaks krediidiandjal olema õigus ennetähtaegse tagastamisega otseselt seotud kulude hüvitamisele, võttes arvesse ka krediidiandja kulude kokkuhoidu. Hüvitise arvutamise meetodi kindlaksmääramisel tuleks siiski arvesse võtta mitmeid põhimõtteid. Krediidiandja hüvitise arvutamise tingimused peaksid olema tarbijale läbipaistvad ja arusaadavad juba lepingueelses etapis ning kindlasti krediidilepingu täitmise ajal. Lisaks sellele peaks arvutusmeetod olema krediidiandjate jaoks hõlpsasti rakendatav ning lihtsustada tuleks pädevate asutuste poolt läbiviidavat hüvitiste kontrollimist. Seetõttu ning võttes arvesse asjaolu, et krediidi kestust ja mahtu arvestades ei finantseerita tarbijakrediiti tavaliselt pikaajaliste rahastamismehhanismidega, tuleks määrata kindlaks ühtne maksimaalne hüvitise määr. See lähenemisviis peegeldab tarbijakrediidi eripära ega tohiks piirata võimalike teistsuguste lähenemisviiside kasutamist muude toodete suhtes, mida finantseeritakse pikaajaliste rahastamismehhanismidega, näiteks fikseeritud intressimääraga hüpoteeklaenuid.
- (40) Liikmesriikidel peaks olema õigus sätestada, et krediidiandja võib krediidi ennetähtaegse tagastamise korral hüvitist nõuda ainult tingimusel, et tagasimaksete summa 12 kuu jooksul ületab liikmesriigi poolt kindlaksmääratud künnise. Määrates kindlaks künnist, mis ei tohiks ületada 10 000 eurot, peaksid liikmesriigid näiteks arvesse võtma oma turu keskmist tarbijakrediitide summat.
- (41) Krediidilepingust tulenevate krediidiandja õiguste loovutamine ei peaks tarbijat panema halvemasse olukorda. Samuti tuleks tarbijat nõuetekohaselt teavitada krediidilepingu loovutamisest kolmandale isikule. Kui aga esialgne krediidiandja jääb kokkuleppel isikuga, kellele krediidileping loovutati, tarbija suhtes endiselt krediidi haldajaks, ei ole tarbijale sellisest loovutamisest teatamine oluline. Seepärast oleks sellisel juhul ELi tasandil kehtestatud nõue tarbijale loovutamisest teatamise kohta ülemäärane.
- (42) Liikmesriikidele peaks jääma õigus säilitada või kehtestada siseriiklikud sätted, millega kehtestatakse ühised teavitamise vormid, kui see on vajalik keerukate tehingute tõhususe seisukohalt, nt väärtpaberistamine või varade likvideerimine, mis toimub pankade sundlikvideerimise raames.
- (43) Siseturu loomise ja toimimise edendamiseks ja kogu ühenduses kõrgetasemelise tarbijakaitse tagamiseks on vaja tagada krediidi kulukuse aastamääradega seotud teabe võrreldavus kogu ühenduses. Vaatamata sellele et direktiivis 87/102/EMÜ sätestati krediidi kulukuse aastamäär arvutamise ühtne matemaatiline valem, pole krediidi kulukuse aastamäär siiski kogu ühenduses täielikult võrreldav. Eri

⁽¹⁾ EÜT L 271, 9.10.2002, lk 16. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2007/64/EÜ (ELT L 319, 5.12.2007, lk 1).

liikmesriikides võetakse selle arvutamise aluseks erinevaid kulutegureid. Seetõttu peaks käesolevas direktiivis selgelt ja põhjalikult määratlema, milline on krediidi kogukulu tarbijale.

(44) Turu läbipaistvuse ja stabiilsuse ning eelseisva täiendava ühtlustamise tagamiseks peaksid liikmesriigid kehtestama asjakohased meetmed krediidiandjate tegevuse reguleerimiseks või nende üle järelevalve teostamiseks.

(45) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse iseäranis Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Käesoleva direktiiviga püütakse eelkõige tagada, et kõrvalekaldumatult austatakse Euroopa Liidu põhiõiguste harta kohaseid isikuandmete kaitse eeskirju, õigust omandile, mittediskrimineerimisele, perekonna- ja tööelu kaitsele ning tarbijakaitsele.

(46) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt ühiste eeskirjade kehtestamist tarbijakrediiti käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide teatud aspektidele, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on seda parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(47) Liikmesriigid peaksid kehtestama eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud siseriiklike õigusaktide rikkumise korral, ja tagama nende eeskirjade rakendamise. Kuigi liikmesriikidele jääb karistuste valikul otsustusõigus, peaksid sätestatud karistused olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

(48) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽¹⁾.

(49) Eelkõige tuleks komisjonile anda volitus võtta vastu täiendavad eeldused krediidi kulukuse aastamäära arvutamiseks. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähem olulisi sätteid, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

(50) Paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe ⁽²⁾ punkti 34 kohaselt julgustatakse liikmesriike koostama enda jaoks ja ühenduse huvides oma vastavustabelid, kus on võimalikult suures ulatuses välja toodud vastavus käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete vahel, ning tegema need üldsusele kättesaadavaks.

(51) Seega, võttes arvesse tarbijakrediidisektori arengu tõttu direktiivis 87/102/EMÜ muutmist vajavate sätete arvu ning vajadust tagada ühenduse õigusaktide selgus, tuleks nimetatud direktiiv kehtetuks tunnistada ja asendada käesoleva direktiiviga,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

SISU, REGULEERIMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Sisu

Käesoleva direktiivi eesmärk on ühtlustada tarbijakrediiti käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide teatavaid aspekte.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse krediidilepingute suhtes.
2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata järgmise suhtes:
 - a) krediidilepingud, mis on tagatud kas hüpoteegiga või muu võrreldava tagatisega, mida liikmesriigis tavaliselt kinnisvarale seatakse, või mis on tagatud kinnisvaraga seotud õigusega;
 - b) krediidilepingud, mille eesmärk on maa või olemasoleva või projekteeritava ehitise omandiõiguse omandamine või säilitamine;
 - c) krediidilepingud, mille krediidi kogusumma on väiksem kui 200 eurot või suurem kui 75 000 eurot;
 - d) rendi- või liisingulepingud, mille puhul ei lepingu endaga ega mis tahes eraldi lepinguga ei sätestata kohustust lepingu objekt välja osta; selline kohustus loetakse olemasolevaks, kui krediidiandja ühepoolset nii otsustab;
 - e) arvelduskrediidi vormis krediidilepingud, mille puhul kuulub krediit tagastamisele ühe kuu jooksul;
 - f) krediidilepingud, mille puhul krediiti antakse ilma intressita ega nõuta muude tasude maksmist, ja krediidilepingud, mille kohaselt tuleb krediit tagasi maksta kolme kuu jooksul ning mille puhul tuleb maksta kõigest tähtsusetuid tasusid;
 - g) krediidilepingud, mille puhul krediiti annab tööandja kõrvaltegevusena ja mille kohaselt pakutakse intressivaba krediiti või mille krediidi kulukuse aastamäär on kehtivast turumäärast madalam ja mida ei pakuta avalikkusele;

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

⁽²⁾ ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

- h) krediidilepingud, mis sõlmitakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/39/EÜ (finantsinstrumentide turgude kohta) ⁽¹⁾ artikli 4 lõikes 1 määratletud investeerimisühingutega või direktiivi 2006/48/EÜ artiklis 4 määratletud krediidasutustega eesmärgiga võimaldada investoril teostada tehinguid seoses ühe või mitme direktiivi 2004/39/EÜ I lisa C jaos loetletud instrumendiga, kui krediidiandjaks olev investeerimisühing või krediidasutus on sellise tehingu osaline;
- i) krediidilepingud, mis sõlmitakse kohtus või muus ametiasutuses saavutatud kokkuleppe tulemusena;
- j) krediidilepingud, mis on seotud olemasoleva võla tasuta ajatamisega;
- k) krediidilepingud, mille sõlmimisel nõutakse tarbijalt krediidiandja kasuks esemelise tagatise andmist ja mille kohaselt tarbija vastutus piirdub rangelt selle panditud esemega;
- l) krediidilepingud, mis on seotud piiratud hulga laenusajatele seadusjärgselt ja üldistes huvides antavate laenudega ja mis on tavaliselt turul kehtivatest madalamate intressimääradega või intressivabad või sõlmitud muudel tingimustel, mis on tarbijate suhtes soodsamad turul kehtivatest tingimustest, ja intressimääradega, mis ei ole kõrgemad turul kehtivatest.
3. Arvelduskrediidi vormis krediidilepingute puhul, mille puhul tuleb krediit nõudmisel või kolme kuu jooksul tagasi maksta, kohaldatakse ainult artikleid 1–3, artikli 4 lõiget 1, artikli 4 lõike 2 punkte a–c, artikli 4 lõiget 4, artikleid 6–9, artikli 10 lõiget 1, artikli 10 lõiget 4, artikli 10 lõiget 5, artikleid 12, 15 ja 17 ning artikleid 19–32.
4. Krediidilepingute puhul, millega lubatakse arvelduskonto jäägi ületamist, kohaldatakse üksnes artikleid 1–3, 18, 20 ja 22–32.
5. Liikmesriigid võivad ette näha, et järgmiste organisatsioonide poolt sõlmitud krediidilepingutele kohaldatakse ainult artikleid 1–4, 6, 7 ja 9, artikli 10 lõiget 1, artikli 10 lõike 2 punkte a–h ja punkti l, artikli 10 lõiget 4 ning artikleid 11, 13 ja 16–32:
- a) liikmete vastastikuse kasu eesmärgil loodud organisatsioonid,
- b) organisatsioonid, kes toodavad kasumit üksnes oma liikmete tarbeks,
- c) organisatsioonid, kes täidavad siseriiklikust õigusest tulenevat sotsiaalset eesmärki,
- d) organisatsioonid, kes saavad ja haldavad üksnes oma liikmete sääste ning annavad krediiti üksnes oma liikmetele, ning

- e) organisatsioonid, kes annavad krediiti krediidi kulukuse aastamäära alusel, mis on madalam turul valitsevast määrast või mis ei ületa siseriiklikult kehtestatud ülemmäära,

ning mille liikmelisus on piiratud teatud piirkonnas elavate või töötavate isikutega, teatud töandja töötajate ja pensionile siirdunud töötajatega või isikutega, kes vastavad muudele siseriiklikus õiguses kehtestatud kriteeriumidele, mis on liikmetevahelise sideme aluseks.

Liikmesriigid võivad käesoleva direktiivi reguleerimisalast erandina välja jätta selliste organisatsioonide poolt sõlmitud krediidilepingud, kus kõigi selle organisatsiooni poolt sõlmitud kehtivate krediidilepingute koguväärtus on tühine võrreldes kõigi kehtivate krediidilepingute koguväärtusega organisatsiooni asukohaliikmesriigis ning kui kõigi selliste organisatsioonide poolt sõlmitud kehtivate krediidilepingute koguväärtus asjaomases liikmesriigis moodustab alla 1 % kõigil kõnealuses liikmesriigis sõlmitud kehtivate krediidilepingute koguväärtusest.

Liikmesriigid kontrollivad igal aastal, kas mis tahes sellise erandi kohaldamise tingimused on täidetud, ning võtavad meetmed erandi tühistamiseks, kui nad leiavad, et tingimused ei ole enam täidetud.

6. Liikmesriigid võivad kehtestada, et krediidilepingutele, mis näevad ette, et krediidiandja ja tarbija lepivad kokku tarbija poolt esialgse krediidilepingu rikkumisel tekkinud võlgade ajatamise või tagamismaksamise meetodid, kohaldatakse ainult artikleid 1–4, 6, 7 ja 9, artikli 10 lõiget 1, artikli 10 lõike 2 punkte a–i ning l ja r, artikli 10 lõiget 4, artikleid 11, 13, 16 ja artikleid 18–32, kui:

- a) selline kokkulepe aitaks tõenäoliselt sellise rikkumisega seotud kohtumenetlust vältida ning
- b) tarbijale ei kohaldata selle tagajärjel esialgse krediidilepinguga võrreldes halvemaid tingimusi.

Kui krediidileping kuulub lõike 3 reguleerimisalasse, kohaldatakse vaid nimetatud lõike sätteid.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „tarbija” – füüsiline isik, kes käesoleva direktiiviga hõlmatud tehingutes tegutseb eesmärkidel, mis ei seonu tema kaubandus-, äri- või kutsetegevusega;
- b) „krediidiandja” – füüsiline või juriidiline isik, kes annab või lubab anda krediiti oma kaubandus-, äri- või kutsetegevuse raames;

⁽¹⁾ ELT L 145, 30.4.2004, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2008/10/EÜ (ELT L 76, 19.3.2008, lk 33).

- c) „krediidileping” – leping, millega krediidiandja annab või lubab anda tarbijale krediiti tasumise edasilükkamise, laenu või muu samalaadse finantstehingu vormis, välja arvatud teenuste pideva osutamise lepingud või samalaadsete kaupade tarnimise lepingud, mille kohaselt tarbija tasub selliste kaupade või teenuste eest osamaksetega kogu lepingu kehtivuse aja jooksul;
- d) „arvelduskrediit” – selgesõnaline krediidileping, millega krediidiandja teeb tarbijale kättesaadavaks vahendid, mis ületavad tarbija arvelduskonto jääki;
- e) „arvelduskonto jäägi ületamine” – vaikumisi heaks kiidetud arvelduskrediit, millega krediidiandja teeb tarbijale kättesaadavaks vahendid, mis ületavad tarbija arvelduskonto jääki või kokkulepitud arvelduskrediiti;
- f) „krediidivahendaja” – füüsiline või juriidiline isik, kes ei tegutses krediidiandjana ning kes teeb rahalises või muus kokkulepitud majanduslikku kasu andvas vormis tasu eest oma kaubandus-, majandus- või kutsetegevuse raames järgmist:
- i) esitleb või pakub tarbijatele krediidilepinguid,
 - ii) abistab tarbijaid, tehes krediidilepingutega seotud ettevalmistavat tööd, välja arvatud punktis i nimetatud tegevus, või
 - iii) sõlmib tarbijatega krediidilepinguid krediidiandja nimel;
- g) „krediidi kogukulu tarbijale” – kõik kulud, kaasa arvatud intress, lepingutasud, maksud ja mis tahes muud tasud, mida tarbija on kohustatud seoses krediidilepinguga maksma ja mis on krediidiandjale teada, välja arvatud notaritasud; krediidilepinguga seotud kõrvalteenuste kulud, eelkõige kindlustusmaksed, kuuluvad samuti nende hulka, kui krediidi saamiseks või krediidi saamiseks reklaamitavatel lepingutingimustel on lisaks kohustuslik teenuste osutamise lepingu sõlmimine;
- h) „tarbija poolt makstav kogusumma” – krediidi kogusumma ja krediidi kogukulu summa tarbija jaoks;
- i) „krediidi kulukuse aastamäär” – krediidi kogukulu tarbijale, mis on väljendatud aastase protsendimäärana krediidi kogusummast ja sisaldab kohaldataval juhul kulusid, millele on osutatud artikli 19 lõikes 2;
- j) „laenuintress” – fikseeritud või muutuva määrana väljendatud aastane intressimäär, mida kohaldatakse kasutusse võetud krediidisummadele;
- k) „fikseeritud laenuintress” – krediidiandja ja tarbija lepivad krediidilepingus kokku ühe laenuintressimäärana terveks krediidilepingu kehtivusajaks või teatud ajavahemikeks mitu laenuintressimäärana, kasutades üksnes kindlaksmääratud protsendimäärana. Kui kõik intressimäärad ei ole krediidilepingus kindlaks määratud, loetakse laenuintress fikseerituks üksnes nendeks ajavahemikeks, mille puhul laenuintress määratakse kindlaks üksnes kindlaksmääratud protsendimäärana alusel, mis on kokku lepitud krediidilepingu sõlmimisel;
- l) „krediidi kogusumma” – krediidilepingu alusel kättesaadava krediidi ülemmäär või kogusumma;
- m) „püsiv andmekandja” – vahend, mis võimaldab tarbijal säilitada isiklikult talle suunatud teavet nii, et sellele on võimalik hilisemaks kasutamiseks ligi pääseda teabe eesmärgiga vastavuses oleva aja jooksul, ja mis võimaldab säilitatud teavet muutmata kujul taasesitada;
- n) „seotud krediidileping” – krediidileping, mille puhul:
- i) kõnealust krediiti kasutatakse üksnes niisuguse lepingu rahastamiseks, mis on sõlmitud konkreetse kauba tarnimiseks või konkreetse teenuse osutamiseks, ning
 - ii) kõnealust kahte lepingut vaadeldakse objektiivselt seisukohast majanduslikult ühtsena; majanduslikult ühtseks loetakse lepingud siis, kui tarnija või teenuse osutaja rahastab tarbija krediiti ise, või – kui rahastajaks on kolmas osapool – kui krediidiandja kasutab seoses krediidilepingu sõlmimise või ettevalmistamisega tarnija või teenuse osutaja teenuseid või kui konkreetset kauba või konkreetse teenuse osutamine on krediidilepingus selgesõnaliselt kindlaks määratud.

II PEATÜKK

KREDIIDILEPINGU SÕLMIMISELE EELNEV TEAVE JA TOIMINGUD

Artikkel 4

Reklaamis sisalduv standardteave

1. Mis tahes reklaam krediidilepingute kohta, mis sisaldab intressimäär või mis tahes muid arve, mis on seotud krediidi kuludega tarbijale, sisaldab standardteavet vastavalt käesolevale artiklile.

Seda kohustust ei kohaldata, kui siseriiklike õigusaktide kohaselt tuleb krediidilepingutega seotud reklaamide puhul välja tuua eelkõige krediidi kulukuse aastamäär, mitte intressimäär või mis tahes muud arvud, mis on seotud krediidi mis tahes kuludega tarbijale esimeses lõigus määratletud tähenduses.

2. Standardteave osutab tüüpilise näite kujul selgel, kokkuvõtlikul ja selgelt eristaval viisil järgmisele:

- a) fikseeritud või muutuva määraga laenuintress koos üksikasjadega kõikide kohaldatavate tasude kohta, mis sisalduvad krediidi kogukulus tarbijale;
- b) krediidi kogusumma;
- c) krediidi kulukuse aastamäär; artikli 2 lõikes 3 osutatud krediidilepingute puhul võivad liikmesriigid otsustada, et krediidi kulukuse aastamäär ei ole vaja välja tuua;
- d) kohaldataval juhul krediidilepingu kestus;
- e) konkreetse kauba või teenuse eest tasumiseks maksete edasilükkamise vormis võetud krediidi puhul hind kohe tasudes (netohind) ja mis tahes ettemaksu summa ning
- f) vajaduse korral tarbija poolt makstav kogusumma ja osamaksete summa.

3. Kui on vaja sõlmida leping mõne krediidilepinguga seotud kõrvalteenuse, eelkõige kindlustuse jaoks, mis on kohustuslik selleks, et saada krediiti või saada krediiti reklaamitavatel tingimustel, ja selle teenuse maksumust ei saa eelnevalt kindlaks määrata, teatatakse selle lepingu sõlmimise kohustusest selgel, kokkuvõtlikul ja selgelt eristaval viisil koos krediidi kulukuse aastamääraga.

4. Käesoleva artikli kohaldamine ei piira direktiivi 2005/29/EÜ kohaldamist.

Artikkel 5

Lepingueelne teave

1. Mõistliku aja jooksul enne tarbija sidumist krediidilepingu või mis tahes muu krediidilepingut puudutava pakkumisega esitavad krediidiandja ja vajaduse korral krediidivahendaja tarbijale krediidiandja poolt pakutud lepingutingimustele ning vajaduse korral tarbija eelistustele ja tema poolt esitatud teabele tuginedes vajaliku teabe, et tarbija saaks erinevaid pakkumisi võrrelda eesmärgiga teha krediidilepingu sõlmimise otsus kõiki asjaolusid arvesse võttes. Kõnealune paberil või mõnel muul püsival andmekandjal esitatud teave edastatakse II lisas esitatud Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehel. Krediidiandja loetakse täitnuks käesolevas lõikes ja direktiivi 2002/65/EÜ artikli 3 lõigetes 1 ja 2 teabele esitatavad nõuded, kui ta on esitanud Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehe.

Kõnealune teave täpsustab järgmisi andmeid:

- a) krediidi liik;
- b) krediidiandja isikuandmed ja geograafiline aadress ning vajaduse korral asjaomase krediidivahendaja nimi ja geograafiline aadress;

- c) krediidi kogusumma ja krediidi kasutusse võtmise tingimused;
- d) krediidilepingu kestus;
- e) konkreetse kauba või teenuse eest tasumiseks maksete edasilükkamise vormis võetud krediidi ning seotud krediidilepingute puhul kaup või teenus ja selle hind kohe tasudes (netohind);
- f) laenuintress, kõnealuse laenuintressi kohaldamistingimused ja olemasolu korral esialgse laenuintressi suhtes kohaldatav indeks või baasintressimäär, samuti laenuintressi muutmise ajavahemikud, tingimused ja kord; kui erinevates tingimustes kohaldatakse erinevaid laenuintresse, esitatakse eespool nimetatud teave kõigi kohaldatavate laenuintresside kohta;
- g) krediidi kulukuse aastamäär ja tarbija poolt makstav kogusumma tüüpilise näite kujul, märkides kõik kõnealuse määra arvutamiseks kasutatud eeldused; kui tarbija on teavitanud krediidiandjat ühest või mitmest tema poolt eelistatud krediidilepingu komponendist, nagu näiteks krediidilepingu kestus ja krediidi kogusumma, võtab krediidiandja neid komponente arvesse; kui krediidileping võimaldab krediiti kasutada mitmel erineval viisil ning seejuures on krediidiga seotud tasud ja laenuintress erinevad ning krediidiandja kasutab I lisa II osa punktis b esitatud eeldust, näitab ta ära, et muud seda tüüpi krediidilepingu krediidi kasutamise viisid võivad tuua kaasa kõrgemad kulukuse aastamäärad;
- h) tarbija tehtavate maksete summa, arv ja sagedus ning vajaduse korral krediidi tagasimaksete sooritamise järjekord erineva laenuintressiga laenujääkide puhul;
- i) vajaduse korral ühe või mitme konto pidamise tasud, kajastades nii tagasimaksete kui ka krediidi kasutusse võtmise kandeid, välja arvatud juhul, kui konto avamine ei ole kohustuslik, koos maksevahendi kasutamise tasudega nii tagasimaksete kui ka krediidi kasutusse võtmise kannete eest ning muud krediidilepingust tulenevad tasud ning selliste tasude muutmise tingimused;
- j) vajaduse korral tasud, mida tarbija peab krediidilepingu sõlmimisel notarile maksma;
- k) vajaduse korral krediidilepinguga seotud kõrvalteenuse osutamise lepingu, eelkõige kindlustuslepingu sõlmimise kohustus, kui selline leping on krediidi saamiseks või krediidi reklaamitavatel tingimustel saamiseks kohustuslik;
- l) kohaldatav viivisintressimäär maksetega hilinemise eest ja selle kohandamise kord ning vajaduse korral lepingu rikkumisest tulenevad kulud;

- m) hoiatus seoses tasumata maksetest tulenevate tagajärgedega;
- n) vajaduse korral nõutavad tagatised;
- o) taganemisõiguse olemasolu või puudumine;
- p) krediidi ennetähtaegse tagastamise õigus ja vajaduse korral teave, mis käsitleb krediidiandja õigust saada hüvitist ning selle hüvitise arvutamise viisi kooskõlas artikliga 16;
- q) tarbija õigus saada vastavalt artikli 9 lõikele 2 viivitamata ja tasuta teavet tema krediidivõimelisuse hindamiseks andmebaasis tehtud päringu tulemuste kohta;
- r) tarbija õigus saada taotluse korral ja tasuta krediidilepingu projekti koopia. Seda sätet ei kohaldata, kui krediidiandja ei soovi taotluse hetkel jätkata krediidilepingu sõlmimist tarbijaga, ning
- s) vajaduse korral ajavahemik, mille jooksul krediidiandja on seotud enne lepingu sõlmimist antud teabega.

Mis tahes lisateave, mida krediidiandja võib tarbijale edastada, esitatakse eraldi dokumendis, mis võidakse lisada Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehele.

2. Kui teabeedastus toimub direktiivi 2002/65/EÜ artikli 3 lõike 3 kohaselt telefonside kaudu, sisaldab finantsteenuse põhiomaduste kirjeldus vastavalt nimetatud direktiivi artikli 3 lõike 3 punkti b teisele taandele vähemalt käesoleva artikli lõike 1 punktides c, d, e, f ja h osutatud andmeid koos krediidi kulukuse aastamääraga tüüpilise näite kujul, samuti tarbija poolt makstavat kogusummat.

3. Kui leping sõlmiti tarbija soovil kaugsidevahendi abil, mis ei võimalda edastada teavet kooskõlas lõikega 1, eelkõige lõikes 2 nimetatud juhtudel, edastab krediidiandja tarbijale kohe pärast krediidilepingu sõlmimist täieliku lepingueelse teabe Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehe vormi kasutades.

4. Taotluse korral edastatakse tarbijale lisaks Euroopa tarbija-krediidi standardinfo teabelehele ka tasuta krediidilepingu projekti koopia. Seda sätet ei kohaldata, kui krediidiandja ei soovi taotluse hetkel jätkata krediidilepingu sõlmimist tarbijaga.

5. Kui tegemist on krediidilepinguga, mille puhul tarbija tehtud maksete tagajärjel krediidi kogusumma vahetult ei vähene, vaid makseid kasutatakse laenu- või kõrvallepingus sätestatud aja jooksul ja tingimustel põhiosana, sisaldab vastavalt lõikele 1 antav lepingueelne teave selget ja kokkuvõtlikku kinnitust, et kõnealuse krediidilepinguga ei nõuta kolmandalt isikult krediidilepingu alusel kasutusse võetud krediidi kogusumma tagasimaksimise tagatist, välja arvatud juhul, kui selline tagatis antakse.

6. Liikmesriigid tagavad, et krediidiandjad ja vajaduse korral krediidivahendajad annaksid tarbijale piisavaid selgitusi, et tarbija saaks hinnata, kas pakutav krediidileping on kohandatud tema vajadustele ja finantsolukorrale vastavaks, vajaduse korral selgitades tarbijale lõike 1 kohaselt antavat lepingueelset teavet, pakutud toodete põhiomadusi ning erimõju, mida need võivad tarbijale avaldada, sealhulgas tarbijapoolset maksete tasumata jätmisest tulenevaid tagajärgi. Liikmesriigid võivad sellise nõustamise viisi ja ulatust, samuti nõustaja valikut kohandada krediidilepingu pakkumise asjaoludega, isikuga, kellele krediidilepingut pakutakse, ja pakutava krediidi liigiga.

Artikkel 6

Arvelduskrediidi vormis sõlmitavate teatud krediidilepingute ja teatud spetsiifiliste krediidilepingute lepingueelne teave

1. Mõistliku aja jooksul enne tarbija sidumist krediidilepingu või mis tahes muu artikli 2 lõikes 3, lõikes 5 või lõikes 6 osutatud krediidilepingut puudutava pakkumisega esitavad krediidiandja ning vajaduse korral krediidivahendaja tarbijale krediidiandja poolt pakutud lepingutingimustele ning vajaduse korral tarbija eelistustele ja tema poolt esitatud teabele tuginedes vajaliku teabe, et tarbijad saaksid erinevaid pakkumisi võrrelda ning teha krediidilepingu sõlmimise otsuse kõiki asjaolusid arvesse võttes.

Kõnealune teave täpsustab järgmisi andmeid:

- a) krediidi liik;
- b) krediidiandja isikuandmed ja geograafiline aadress ning vajaduse korral asjaomase krediidivahendaja nimi ja geograafiline aadress;
- c) krediidi kogusumma;
- d) krediidilepingu kestus;
- e) laenuintress; laenuintressi kohaldamise tingimused ning esialgse laenuintressi suhtes kohaldatav indeks või baasintressimäär; krediidilepingu sõlmimisest alates kohaldatavad tasud ja vajaduse korral nende tasude muutmise tingimused;
- f) krediidi kulukuse aastamäär tüüpnäidete kujul, milles nimetatakse kõik kõnealuse määra arvutamiseks kasutatud eeldused;
- g) krediidilepingu lõpetamise tingimused ja kord;

- h) artikli 2 lõikes 3 osutatud krediitdilepingute puhul vajaduse korral märge selle kohta, et tarbijalt võidakse igal ajal nõuda krediidisumma tagasimaksmist täies ulatuses;
- i) kohaldatav viivisintressimäär maksete hilinemise eest ja selle kohandamise kord ning vajaduse korral lepingu rikkumisest tulenevad tasud;
- j) tarbija õigus saada vastavalt artikli 9 lõikele 2 viivitamata ja tasuta teavet tema krediitdivõimelisuse hindamiseks andmebaasis tehtud päringu tulemuste kohta;
- k) artikli 2 lõikes 3 osutatud krediitdilepingute puhul teave kohaldatavate tasude kohta alates selliste krediitdilepingute sõlmimise ajast ja kohaldataval juhul tingimuste kohta, mille alusel nimetatud tasusid võib muuta;
- l) vajaduse korral ajavahemik, mille jooksul on enne lepingu sõlmimist antud teave krediidiandja suhtes siduv.

Selline teave esitatakse paberil või mõnel muul püsival andmekandjal ning kogu teave on võrdsel määral eristuv. Teave võidakse edastada III lisas esitatud Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehel. Krediidiandja loetakse täitmaks käesolevas lõikes ja direktiivi 2002/65/EÜ artikli 3 lõigetes 1 ja 2 teabele esitatavad nõuded, kui ta on esitanud Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehe.

2. Artikli 2 lõikes 3 osutatud krediitdilepingute puhul võivad liikmesriigid otsustada, et krediidi kulukuse aastamäära ei ole vaja välja tuua.

3. Artikli 2 lõigetes 5 ja 6 osutatud krediitdilepingute puhul sisaldab tarbijale vastavalt käesoleva artikli lõikele 1 esitatav teave ka järgmist:

- a) tarbija tehtavate maksete summa, arv ja sagedus ning vajaduse korral tagasimaksete sooritamise järjekord erineva laenuintressiga laenujääkide puhul ning
- b) vajaduse korral krediidi ennetähtaegse tagastamise õigus ja teave, mis käsitleb krediidiandja õigust saada hüvitist ning selle hüvitise arvutamise viisi.

Kui krediitdileping kuulub artikli 2 lõike 3 reguleerimisalasse, kohaldatakse ainult käesoleva artikli lõike 1 sätteid.

4. Kui teabedastus toimub aga telefonside kaudu ning tarbija taotlusel on arvelduskrediidi kasutusse võtmine kohe võimalik, sisaldab finantsteenuse põhiomaduste kirjeldus vähemalt lõike 1 punktides c, e, f, ja h osutatud andmeid. Lisaks sisaldab lõikes 3

osutatud krediitdilepingutes sisalduv põhiomaduste kirjeldus krediitdilepingu kestuse määratlust.

5. Olenemata artikli 2 lõike 2 punktis e sätestatud erandist kohaldatav liikmesriigid vähemalt käesoleva artikli lõike 4 esimeses lauses sätestatud nõudeid krediitdilepingute puhul, millega antakse arvelduskrediidi vormis krediiti, mis kuulub tagastamisele ühe kuu jooksul.

6. Lisaks lõigetes 1–4 osutatud teabele tehakse tarbijale taotluse korral tasuta kättesaadavaks krediitdilepingu projekti koopia, mis sisaldab artiklis 10 sätestatud teavet, niivõrd kui kõnealune artikkel on kohaldatav. Seda sätet ei kohaldata, kui krediidiandja ei soovi taotluse hetkel jätkata krediitdilepingu sõlmimist tarbijaga.

7. Kui krediitdileping sõlmiti tarbija soovil kaugsidevahendi abil, mis ei võimalda edastada teavet kooskõlas lõigete 1 ja 3, sealhulgas lõikes 4 nimetatud juhtudel, täidab krediidiandja kohe pärast krediitdilepingu sõlmimist oma lõigete 1 ja 3 kohased kohustused, edastades lepingus esitatud teabe vastavalt artiklile 10, niivõrd kui nimetatud artikkel on kohaldatav.

Artikkel 7

Erandid lepinguelsele teabele esitatavatest nõuetest

Artikleid 5 ja 6 ei kohaldata kaupade tarnijate ja teenuste osutajate suhtes, kes tegutsevad krediitdivahendajatena kõrvaltegevusena. Sellega ei piirata krediidiandja kohustust tagada, et tarbija saab kogu nimetatud artiklites osutatud lepinguelse teabe.

Artikkel 8

Kohustus hinnata tarbija krediitdivõimelisust

1. Liikmesriigid tagavad, et enne krediitdilepingu sõlmimist hindab krediidiandja tarbija krediitdivõimelisust vajaduse korral tarbijalt saadud piisava teabe alusel ja kasutades vajadusel asjakohaseid andmebaase. Liikmesriigid, kelle õigusaktid sätestavad krediidiandjale kohustuse hinnata tarbija krediitdivõimelisust asjakohaseid andmebaase kasutades, võivad selle nõude säilitada.

2. Liikmesriigid tagavad, et kui lepingupooled lepivad kokku krediidi kogusumma muutmises pärast krediitdilepingu sõlmimist, ajakohastab krediidiandja tema käsutuses oleva tarbijat käsitleva finantsteabe ning hindab tarbija krediitdivõimelisust enne krediidi kogusumma mis tahes märkimisväärset suurendamist.

III PEATÜKK

JUURDEPÄÄS ANDMEBAASIDELE

Artikkel 9

Juurdepääs andmebaasidele

1. Iga liikmesriik tagab piiriülese krediidi korral teiste liikmesriikide krediidiandjatele juurdepääsu selles liikmesriigis kasutatavatele andmebaasidele tarbijate krediidivõimelisuse hindamiseks. Juurdepääsu tingimused ei ole diskrimineerivad.

2. Kui krediiditaotluse tagasilükkamise otsus põhineb andmebaasidest saadud teabel, teavitab krediidiandja tarbijat kohe ja tasuta sellise andmebaasis sooritatud päringu tulemustest ja kasutatud andmebaasi üksikasjadest.

3. Teave edastatakse, välja arvatud juhul, kui sellise teabe edastamine on keelatud muude ühenduse õigusaktidega või on vastuolus avaliku korra või avaliku julgeoleku eesmärkidega.

4. Käesoleva artikkel ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta) ⁽¹⁾ kohaldamist.

IV PEATÜKK

KREDIIDILEPINGUGA SEOTUD TEAVE JA ÕIGUSED

Artikkel 10

Krediidilepingus sisalduv kohustuslik teave

1. Krediidileping koostatakse paberil või mõnel muul püsival andmekandjal.

Kõik lepingupooled saavad krediidilepingu koopia. Käesoleva artikli kohaldamine ei piira krediidilepingu sõlmimise õiguspärasust käsitlevate liikmesriikide õigusnormide kohaldamist, kui need on kooskõlas ühenduse õigusega.

2. Krediidilepingus täpsustatakse selgelt ja kokkuvõtlikult järgmine:

- a) krediidi liik;
- b) lepingupoolte isikuandmed ja geograafilised aadressid ning vajaduse korral asjaomase krediidivahendaja nimi ja geograafiline aadress;
- c) krediidilepingu kestus;
- d) krediidi kogusumma ja tingimused krediidi kasutusse võtmiseks;

e) konkreetse kauba või teenuse eest tasumiseks maksete edasilükkamise vormis võetud krediidi puhul või seotud krediidilepingute puhul kaup või teenus ja selle hind kohe tasudes (netohind);

f) laenuintress, kõnealuse intressimäära kohaldamistingimused ja olemasolu korral esialgse laenuintressi suhtes kohaldatav indeks või baasintressimäär, samuti laenuintressi muutmise ajavahemikud, tingimused ja kord, ning juhul kui erinevates tingimustes kohaldatakse erinevaid laenuintresse, esitatakse eespool nimetatud teave kõigi kohaldatavate laenuintresside kohta;

g) krediidi kulukuse aastamäär ja tarbija poolt makstav kogusumma, mis on arvatud krediidilepingu sõlmimise ajal; märgitakse kõik kõnealuse määra arvutamiseks kasutatud eeldused;

h) tarbija poolt tehtavate maksete summa, arv ja sagedus ning vajaduse korral tagasimaksete sooritamise järjekord erineva laenuintressiga laenujääkide puhul;

i) kui tegemist on fikseeritud kestusega krediidilepingu põhiosa tagasimaksmisega, siis tarbija õigus saada taotluse korral ja tasuta mis tahes hetkel kogu krediidilepingu kestuse jooksul tagasimaksetabeli kujul esitatav loetelu.

Tagasimaksetabelis näidatakse ära võlgu olevad summad ning selliste summade tagasimaksmisega seotud tähtajad ja tingimused; tabelis esitatakse iga tagasimakse jaotus, näidates ära laenu põhiosa tagasimakse, laenuintressi alusel arvatud intressi ning vajaduse korral lisakulud; kui intressimäär ei ole fikseeritud või kui krediidilepingu alusel võib lisakulusid muuta, sisaldab tagasimaksetabel selgel ja kokkuvõtlikul viisil viidet asjaolule, et tabelis sisalduvad andmed kehtivad ainult seni, kuni laenuintressi või lisakulusid krediidilepingu kohaselt muudetakse;

j) kui tasusid ja intressi tuleb maksta laenu põhiosa tagasimaksmiseta, siis loetelu, milles on märgitud intressi ning sellega seotud korduvate ja ühekordsete tasude maksmise tähtajad ja tingimused;

k) vajaduse korral ühe või mitme konto pidamise tasud, kui see on nõutav selleks, et kajastada nii tagasimaksete kui ka krediidi kasutusse võtmise kandeid, välja arvatud juhul, kui konto avamine ei ole kohustuslik, koos maksevahendi kasutamise tasudega nii tagasimaksete kui ka krediidi kasutusse võtmise kannete eest ning muud krediidilepinguga seotud tasud ning selliste tasude muutmise tingimused;

l) kohaldatav viivisintressimäär maksete hilinemise eest sellisena, nagu seda kohaldati krediidilepingu sõlmimise ajal, selle kohandamise üksikasjad ja vajaduse korral lepingu rikkumisest tulenevad tasud;

⁽¹⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31. Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

- m) hoiatus seoses tasumata maksetest tulenevate tagajärgedega;
- n) kohaldataval juhul avaldus, et tasumisele kuuluvad notari-
tasud;
- o) vajaduse korral nõutavad tagatised ja kindlustus;
- p) taganemisõiguse olemasolu või puudumine ja ajavahemik, mille vältel taganemisõigust saab kasutada, ja muud taganemisõiguse kasutamise tingimused, sealhulgas teave tarbija artikli 14 lõike 3 punkti b kohase kohustuse kohta maksta kasutatud põhiosa ja intress ning kogunevast intressist päeva kohta;
- q) artiklist 15 tulenevate õigustega seonduv teave ning nende õiguste kasutamise kord;
- r) vajaduse korral krediidi ennetähtaegse tagastamise õigus, krediidi ennetähtaegse tagastamise kord ja vajaduse korral teave, mis käsitleb krediidiandja õigust saada hüvitist ning selle hüvitise arvutamise viisi;
- s) krediidilepingu lõpetamise õiguse kasutamise kord;
- t) kas tarbijal on juurdepääs kohtuvälisele kaebuste ja kahjuhüvitusnõuete menetlusele ning kui on, selle kasutamise võimalused;
- u) vajaduse korral muud lepingutingimused;
- v) vajaduse korral pädeva järelevalveasutuse nimi ja aadress.
- d) krediidi kogusumma ja tingimused krediidi kasutusse võtmiseks;
- e) laenuintress, kõnealuse intressimäära kohaldamistingimused ja olemasolu korral esialgse laenuintressi suhtes kohaldatav indeks või baasintressimäär, samuti laenuintressi muutmise ajavahemikud, tingimused ja kord, ning juhul kui erinevates tingimustes kohaldatakse erinevaid laenuintresse, esitatakse eespool nimetatud teave kõigi kohaldatavate laenuintresside kohta;
- f) krediidi kulukuse aastamäär ja krediidi kogukulu tarbijale, mis on arvatud krediidilepingu sõlmimise ajal; märgitakse kõik kõnealuse määra arvutamiseks kasutatud eeldused vastavalt artikli 19 lõikele 2 koostoimes artikli 3 punktidega g ja i; liikmesriigid võivad otsustada, et krediidi kulukuse aastamäär ei ole vaja välja tuua;
- g) märge selle kohta, et tarbijalt võidakse igal ajal nõuda krediidisumma tagasimaksmist täies ulatuses;
- h) krediidilepingu lõpetamise õiguse kasutamise kord ning
- i) teave kohaldatavate tasude kohta alates selliste krediidilepingute sõlmimise ajast ja vajaduse korral tingimuste kohta, millisel juhul nimetatud tasusid võib muuta.

Artikkel 11

Teave laenuintressi kohta

3. Lõike 2 punkt i kohaldamisel teeb krediidiantja tarbijale tasuta mis tahes hetkel kogu krediidilepingu kestuse jooksul kättesaadavaks tagasimaksetabeli kujul esitatava loetelu.

4. Kui tegemist on krediidilepinguga, mille puhul tarbija maksete tagajärjel krediidi kogusumma vahetult ei vähene, vaid makseid kasutatakse laenu- või kõrvallepingus sätestatud aja jooksul ja tingimustel põhiosana, sisaldab vastavalt lõikele 2 nõutav teave selget ja kokkuvõtlikku kinnitust, et kõnealuse krediidilepinguga ei nõuta kolmandalt isikult krediidilepingu alusel kasutusse võetud krediidi kogusumma tagasimaksmise tagatist, välja arvatud juhul, kui selline tagatis antakse.

5. Artikli 2 lõikes 3 osutatud arvelduskrediidi vormis krediidilepingute puhul täpsustatakse selgelt ja kokkuvõtlikult:

- a) krediidi liik;
- b) lepingupoolte isikuandmed ja geograafilised aadressid ning vajaduse korral asjaomase krediidivahendaja nimi ja geograafiline aadress;
- c) krediidilepingu kestus;

1. Vajaduse korral teavitatakse tarbijat paberil või mõnel muul püsival andmekandjal laenuintressimäära muutusest enne muutuse jõustumist. Teave sisaldab tehtavate maksete suurust pärast uue laenuintressimäära jõustumist ning üksikasju maksete arvu ja sageduse kohta, kui viimased muutuvad.

2. Lepingupooled võivad sellegipoolest krediidilepingus kokku leppida, et juhtudel, kui laenuintressimäära muutuse on põhjustanud baasintressimäära muutumine ja uuest baasintressimäärast on üldsusele asjakohaste vahenditega teatatud ning teave uue baasintressimäära kohta on samuti kättesaadav krediidiantja ruumides, esitatakse lõikes 1 osutatud teave tarbijale perioodiliselt.

Artikkel 12

Kohustused arvelduskrediidi vormis krediidilepingute puhul

1. Kui krediidileping hõlmab krediiti arvelduskrediidi vormis, antakse tarbijale regulaarselt teavet paberil või mõnel muul

püsival andmekandjal esitatava konto väljavõttega, mis sisaldab järgmisi üksikasju:

- a) täpne periood, mida konto väljavõtte kajastab;
- b) kasutusse võetud summad ja kasutamise kuupäevad;
- c) eelmiselt konto väljavõttelt üle kantud jääk ja selle kuupäev;
- d) uus kontojääk;
- e) tarbija tehtud maksete suurus ja maksekuupäevad;
- f) kohaldatav laenuintress;
- g) kohaldatavad tasud;
- h) vajaduse korral minimaalne tasumisele kuuluv summa.

2. Lisaks teavitatakse tarbijat laenuintressimäära või tasumisele kuuluvate tasude muutumisest kas paberil või mõnel muul püsival andmekandjal enne vastava muutuse jõustumist.

Lepingupooled võivad krediidilepingus sellegipoolest kokku leppida, et kui laenuintressimäära muutuse on põhjustanud baasintressimäära muutumine ja uuest baasintressimäärast on üldsusele asjakohaste vahenditega teatatud ning teave uue baasintressimäära kohta on samuti kättesaadav krediidiandja ruumides, esitatakse teave laenuintressimäära muutuse kohta lõikes 1 ette nähtud viisil.

Artikkel 13

Tähtajatud krediidilepingud

1. Tarbija võib tähtajatu krediidilepingu igal ajal korraliselt lõpetada, välja arvatud juhul, kui lepingupooled on kokku leppinud etteteatamistähtajas. Etteteatamistähtaeg ei või olla pikem kui üks kuu.

Kui krediidilepingus on kokku lepitud, võib krediidiandja tähtajatu krediidilepingu korraliselt lõpetada, teades sellest tarbijale vähemalt kaks kuud ette paberil või mõnel muul püsival andmekandjal.

2. Kui krediidilepingus on kokku lepitud, võib krediidiandja objektiivselt põhjendatud asjaoludel lõpetada tarbija õiguse tähtajatu krediidilepingu alusel krediiti kasutada. Krediidiandja teavitab tarbijat lõpetamisest ja selle põhjustest paberil või mõnel muul püsival andmekandjal võimaluse korral enne lõpetamist ja hiljemalt vahetult pärast lõpetamist, välja arvatud juhul, kui sellise teabe edastamine on keelatud ühenduse muu õigusaktiga või on vastuolus avaliku korra või julgeoleku eesmärkidega.

Artikkel 14

Taganemisõigus

1. Tarbija võib krediidilepingust taganeda neljateistkümne kalendripäeva jooksul põhjust esitamata.

Kõnealuse taganemisõiguse tähtaeg algab:

- a) krediidilepingu sõlmimise päeval või
- b) päeval, mil tarbija sai kätte artikli 10 kohased lepingutingimused ja teabe, juhul kui see päev on hilisem kui käesoleva lõigu punktis a osutatud kuupäev.

2. Kui artikli 3 punktis n määratletud seotud krediidilepingu puhul sätestavad siseriiklikud õigusaktid juba käesoleva direktiivi jõustumise ajal, et vahendeid ei tohi tarbijale kättesaadavaks teha enne teatud tähtpäeva möödumist, võivad liikmesriigid erandlikult sätestada, et käesoleva artikli lõikes 1 osutatud tähtaega võib tarbija selgesõnalisel taotlusel lühendada selle konkreetse tähtpäevani.

3. Kui tarbija kasutab taganemisõigust

- a) ning soovib lepingust taganeda enne käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tähtaja möödumist, teavitab ta sellest krediidiandjat viisil, mida on võimalik tõendada vastavalt siseriiklikele õigusaktidele, järgides krediidiandja poolt vastavalt artikli 10 lõike 2 punktile p antud teavet. Tarbija loetakse teatamise tähtajast kinni pidanuks, kui kõnealune teade, kui see on esitatud paberil või mõnel muul krediidiandjale kättesaadaval püsival andmekandjal, on ära saadetud enne tähtaja möödumist; ning

- b) maksab krediidiandjale põhjendamatult viivitamata ja mitte hiljem kui 30 kalendripäeva jooksul pärast seda, kui ta on taganemisteate krediidiandjale saatnud, laenu põhiosa ja põhiosa suhtes alates selle kasutamise kuupäevast kuni selle krediidiandjale maksmise kuupäevani kogunenud intressi. Intress arvutatakse kokkulepitud laenuintressi alusel. Taganemise korral ei ole krediidiandjal õigust saada tarbijalt muud hüvitist, välja arvatud hüvitis krediidiandja poolt riiklikele haldusorganitele makstud tagastamatute tasude eest.

4. Kui krediidiandja või kolmas isik pakub krediidilepinguga seotud kõrvalteenust kolmanda isiku ja krediidiandja vahelise lepingu alusel, ei ole kõrvalteenuse leping tarbija suhtes enam siduv, kui tarbija kasutab oma taganemisõigust krediidilepingu suhtes vastavalt käesolevale artiklile.

5. Kui tarbijal on vastavalt lõigetele 1, 3 ja 4 taganemisõigus, ei kohaldata direktiivi 2002/65/EÜ artikleid 6 ja 7 ning nõukogu 20. detsembri 1985. aasta direktiivi 85/577/EMÜ (tarbija kaitsmise kohta väljaspool äriruume sõlmitud lepingute korral) ⁽¹⁾ artiklit 5.

6. Liikmesriigid võivad sätestada, et käesoleva artikli lõikeid 1–4 ei kohaldata krediitdilepingute suhtes, mis seaduste kohaselt peavad olema sõlmitud notariteenuseid kasutades, tingimusel et notar kinnitab, et tarbijale on tagatud artiklite 5 ja 10 kohased õigused.

7. Käesoleva artikliga ei piirata selliste siseriiklike õigusaktide kohaldamist, millega kehtestatakse ajavahemik, mille jooksul ei või alustada lepingu täitmist.

Artikkel 15

Seotud krediitdilepingud

1. Kui tarbija on ühenduse õiguse alusel kasutanud õigust taganeda kauba tarne või teenuse osutamise eesmärgil sõlmitud lepingust, ei ole seotud krediitdilepingu tema suhtes enam siduv.

2. Kui krediitdilepinguga hõlmatud kaup ei anta tarbijale üle või teenuseid ei osutata või kui seda tehakse vaid osaliselt või kui kaup või teenus ei vasta kauba tarne või teenuste osutamise lepingu tingimustele, on tarbijal õigus kasutada krediitdilepingu suhtes õiguskaitsevahendeid, kui tarbija on talle õigusaktide või kauba tarne või teenuste osutamise lepingu alusel antud õiguste kohaselt kaupade tarnijalt või teenuste osutajalt tulutult nõudnud rikkumise hüvitamist. Liikmesriigid määravad kindlaks, millises ulatuses ja millistel tingimustel saab nimetatud õiguskaitsevahendeid kasutada.

3. Käesoleva artikliga ei piirata selliste võimalike siseriiklike normide kohaldamist, millega kehtestatakse krediitdilepingu solidaarne vastutus tarbija nõuete osas kauba tarnija või teenuse osutaja vastu, kui kauba ostu või teenuse osutamist rahastati krediitdilepinguga.

Artikkel 16

Krediidi ennetähtaegne tagastamine

1. Tarbijal on õigus osaliselt või täielikult täita oma krediitdilepingust tulenevad kohustused igal ajal. Sellistel juhtudel tuleks õiglaselt vähendada tarbija krediidi kogukulu, mis koosneb intressist ja kuludest lepingu järelejäänud kestuse jooksul.

2. Krediidi ennetähtaegse tagastamise korral on krediitdilepingu alusel saadud õiglaselt ja objektiivselt põhjendatud hüvitist võimalike kulude eest, mis on otseselt seotud krediidi ennetähtaegse

tagastamisega tingimusel, et ennetähtaegne tagastamine toimus fikseeritud laenuintressiga perioodil.

Sellise hüvitise summa ei või ületada 1 % ennetähtaegselt tagastatud krediidi summast, juhul kui krediidi ennetähtaegse tagastamise ja kokkulepitud krediitdilepingu lõpetamise vaheline periood on pikem kui üks aasta. Kui periood ei ületa ühte aastat, ei või hüvitise summa ületada 0,5 % ennetähtaegselt tagastatud krediidi summast.

3. Hüvitist ennetähtaegse tagastamise eest ei saa taotleda, kui:

- tagastamine toimub kindlustuslepingu alusel, mis on ette nähtud krediidi tagasimakse tagatise pakkumiseks;
- tagastamine toimub arvelduskrediidi raames või
- tagastamine toimub perioodil, mil laenuintress ei ole fikseeritud.

4. Liikmesriigid võivad sätestada, et:

- krediitdilepingu alusel võib sellist hüvitist nõuda ainult tingimusel, et ennetähtaegselt tagastatud krediidi kogusumma ületab siseriikliku õigusega kehtestatud künnise. Nimetatud künnis ei ületa kaheteistkümmet kuu jooksul 10 000 eurot;
- krediitdilepingu alusel võib erandkorras nõuda suuremat hüvitist, kui ta suudab tõendada, et tema poolt ennetähtaegse tagastamise tõttu kantud kahju ületab lõike 2 kohaselt määratletud summat.

Kui krediitdilepingu alusel nõutav hüvitis ületab tegelikult kantud kahju, võib tarbija nõuda vastavat vähendamist.

Sellisel juhul koosneb kahju erinevusest esialgselt kokku lepitud intressimäära ja selle intressimäära vahel, millega krediitdilepingu alusel saab ennetähtaegselt tagastatud summa ennetähtaegse tagastamise ajal turul välja laenata, ning võtab arvesse ennetähtaegse tagastamise mõju halduskuludele.

5. Hüvitise summa ei ületa intressi, mida tarbija oleks maksnud krediidi ennetähtaegse tagastamise ja kokkulepitud krediitdilepingu lõpetamise tähtpäeva vahelisel perioodil.

Artikkel 17

Õiguste loovutamine

1. Kui krediitdilepingu alusel saadud õigused või leping ise loovutatakse kolmandale isikule, on tarbijal õigus taotleda õiguste omandaja suhtes samasugust kaitset, nagu

⁽¹⁾ EÜT L 372, 31.12.1985, lk 31.

võimaldati talle esialgse krediidiandja suhtes, sealhulgas nõuete tasaarveldused juhul, kui need on asjaomases liikmesriigis lubatud.

2. Tarbijat teavitatakse lõikes 1 osutatud loovutamises, välja arvatud juhul, kui esialgne krediidiandja jääb kokkuleppel isikuga, kellele krediidileping loovutati, tarbija suhtes endiselt krediidi haldajaks.

Artikkel 18

Arvelduskonto jäägi ületamine

1. Kui sõlmitakse leping arvelduskonto avamiseks, mille puhul tarbija võib arvelduskonto jääki ületada, sisaldab leping ka artikli 6 lõike 1 punktis e osutatud teavet. Krediidiandja esitab paberil või mõnel muul püsival andmekandjal korrapäraselt kõnealuse teabe.

2. Arvelduskonto märkimisväärse ületamise korral, mis vältab kauem kui üks kuu, teatab krediidiandja tarbijale viivitamata paberil või mõnel muul püsival andmekandjal:

- a) arvelduskonto jäägi ületamisest;
- b) asjaomase summa;
- c) laenuintressi;
- d) kohaldatavad trahvid, tasud või viivise.

3. Käesolev artikkel ei piira ühegi siseriikliku eeskirja kohaldamist, millega nõutakse, et krediidiandja peab arvelduskonto jäägi märkimisväärse kestusega ületamise korral pakkuma muud liiki krediiditoodeid.

V PEATÜKK

KREDIIDI KULUKUSE AASTAMÄÄR

Artikkel 19

Krediidi kulukuse aastamäära arvutamine

1. Krediidi kulukuse aastamäär, mis võrdub kõigi nende tulevaste või olemasolevate kohustuste (kasutusse võetud krediit, tagasimaksed ja tasud) ajaldatud väärtusega ühe aasta kohta, milles krediidiandja ja tarbija on omavahel kokku leppinud, arvutatakse I lisa I osas sätestatud matemaatilise valemi abil.

2. Krediidi kulukuse aastamäära arvutamiseks määratakse kindlaks krediidi kogukulu tarbija jaoks, millest arvatakse maha need tasud, mida tarbija on kohustatud maksma krediidilepingus sätestatud kohustuste rikkumisel, ning muud tasud (välja arvatud ostuhind), mida ta on kohustatud maksma seoses kauba ostmise või teenuse kasutamisega, olenemata sellest, kas tehingu eest tasuti sularahas või krediidiga.

Krediidi kogukulu tarbija jaoks sisaldavad krediidi tagasimakseid ja krediidi kasutusse võtmist kajastava konto halduskulusid, maksevahendite kasutamise kulusid nii tagasimaksed kui krediidi väljamaksete jaoks ja muid maksetega seotud tehingukuluseid, välja arvatud juhul, kui konto avamine on vabatahtlik ja konto halduskulud on selgelt ning eraldiseisvalt märgitud krediidilepingus või mõnes muus tarbijaga sõlmitud lepingus.

3. Krediidi kulukuse aastamäära arvutamine põhineb eeldusel, et krediidileping jääb kehtima kokkulepitud ajavahemiku vältel ning et krediidiandja ja tarbija täidavad oma kohustusi krediidilepingus kokku lepitud tingimustel ja tähtaegadel.

4. Kui krediidilepingus on sätestatud, et krediidi kulukuse aastamäära arvutamisel võib arvestada muutuva intressimääraga ning vajaduse korral krediidi kulukuse aastamääras sisalduvate tasudega, mis ei ole arvutamise hetkel määratavad, arvutatakse krediidi kulukuse aastamäär eeldusel, et laenuintress ja muud tasud jäävad algtasemega võrreldes fikseerituks ja kohaldatavaks krediidilepingu lõppemiseni.

5. Vajaduse korral võib krediidi kulukuse aastamäära arvutamisel lähtuda I lisa esitatud lisaeldustest.

Kui käesolevas artiklis ja I lisa II osas esitatud eeldused ei ole krediidi kulukuse aastamäära ühetaoliseks arvutamiseks piisavad või ei vasta enam turusituatsioonile, võib komisjon kindlaks määrata lisaeldused krediidi kulukuse aastamäära arvutamiseks või muuta olemasolevaid eeldusi. Nende meetmete eesmärk on muuta kõnealuse direktiivi vähem olulisi sätteid ning need tuleks vastu võtta vastavalt artikli 25 lõikes 2 sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

VI PEATÜKK

KREDIIDIANDJAD JA KREDIIVAHENDAJAD

Artikkel 20

Krediidiandjate tegevuse reguleerimine

Liikmesriigid tagavad, et krediidiandjate üle teostab järelevalvet finantseerimisasutusest sõltumatu asutus või organ või et nende tegevust reguleeritakse. Sellega ei piirata direktiivi 2006/48/EÜ kohaldamist.

Artikkel 21

Krediivahendajate teatud kohustused tarbijate ees

Liikmesriigid tagavad, et:

- a) krediivahendaja märgib tarbijate jaoks ette nähtud reklaamis ja dokumentides oma volituste ulatuse, eelkõige selle, kas ta teeb koostööd ainult ühe või mitme krediidiandjaga või tegutseb sõltumatu maaklerina;

- b) tarbija poolt kredidivahendajale makstav tasu selle teenuste eest, kui see eksisteerib, on tarbijale teatavaks tehtud ning tarbija ja kredidivahendaja vahel paberil või mõnel muul püsival andmekandjal enne krediidilepingu sõlmimist kokku lepitud;
- c) tarbija poolt kredidivahendajale kredidivahendusteenuste eest makstav tasu, kui see on olemas, on kredidivahendaja poolt krediidiandjale krediidi kulukuse aastamäära arvutamiseks teatavaks tehtud.

VII PEATÜKK

RAKENDUSMEETMED

Artikkel 22

Ühtlustamine ja käesoleva direktiivi sätete imperatiivsus

1. Kuna käesolev direktiiv sisaldab ühtlustatud sätteid, ei või liikmesriigid oma siseriiklikus õiguses säilitada või vastu võtta käesolevas direktiivis sätestatud erinevaid sätteid.
2. Liikmesriigid tagavad, et tarbijatel on keelatud loobuda neile käesolevat direktiivi rakendavate või sellele vastavate siseriikliku õiguse sätetega antud õigustest.
3. Liikmesriigid tagavad samuti, et nende poolt käesoleva direktiivi rakendamisel vastu võetud õigusnormidest ei saa mööda hiilida, kasutades selleks lepingute sõnastust, eelkõige lisades krediidi kasutusse võtmise või krediidilepingud, mis kuuluvad käesoleva direktiivi reguleerimisalasse, krediidilepingutesse, mille olemus või eesmärk võimaldab direktiivi kohaldamist vältida.
4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et tarbijad ei kaota käesoleva direktiiviga pakutavat kaitset, valides krediidilepingu suhtes kohaldatavaks õiguseks kolmanda riigi õiguse, kui krediidilepingul on märkimisväärne seos ühe või mitme liikmesriigiga.

Artikkel 23

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva direktiivi alusel vastu võetud siseriiklike õigusnormide rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Artikkel 24

Vaidluste kohtuväline lahendamine

1. Liikmesriigid tagavad asjakohase ja tõhusa krediidilepinguid käsitlevate tarbijavaidluste lahendamise kohtuvälise menetluse, kasutades olemasolevaid asutusi, kui see on asjakohane.

2. Liikmesriigid julgustavad kõnealuseid asutusi tegema koostööd ka piiriüleste krediidilepinguvaidluste lahendamiseks.

Artikkel 25

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Artikkel 26

Komisjonile edastatav teave

Kui liikmesriik kasutab artikli 2 lõigetes 5 ja 6, artikli 4 lõikes 1, artikli 4 lõike 2 punktis c, artikli 6 lõikes 2, artikli 10 lõikes 1, artikli 10 lõike 2 punktis g, artikli 14 lõikes 2 ja artikli 16 lõikes 4 sätestatud mis tahes õiguslikke võimalusi, teavitab ta sellest ning kõikidest edasistest muudatustest komisjoni. Komisjon avalikustab kõnealuse teabe veebilehel või mõnel muul kergesti ligipääsetaval viisil. Liikmesriigid võtavad asjakohased meetmed kõnealuse teabe levitamiseks oma riigi krediidiandjatele ja tarbijatele.

Artikkel 27

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad enne 12. maid 2010 käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud sätted. Nad teavitavad sellest komisjoni.

Liikmesriigid kohaldatakse neid sätteid alates 12. maist 2010.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendes või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Komisjon vaatab iga viie aasta tagant ja esimest korda 12. mail 2013 käesolevas direktiivis ja selle lisades kehtestatud künnised ning krediidi ennetähtaegse tagastamisega seotud hüvitise määra arvutamiseks kasutatavad protsendimäärad läbi, et hinnata neid ühenduse majandusliku suundumuse ja asjakohase turu olukorra alusel. Samuti kontrollib komisjon artikli 2 lõigetes 5 ja 6, artikli 4 lõikes 1, artikli 4 lõike 2 punktis c, artikli 6 lõikes 2, artikli 10 lõikes 1, artikli 10 lõike 2 punktis g, artikli 14 lõikes 2 ja artikli 16 lõikes 4 sätestatud õiguslike võimaluste mõju siseturule ja tarbijatele. Tulemused edastatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule vajaduse korral koos ettepanekuga muuta vastavalt künniseid ja protsendimäärasid ning eespool nimetatud õiguslikke võimalusi.

*Artikkel 28***Eurodes väljendatud summade omavääringusse konverteerimine**

1. Käesoleva direktiivi kohaldamisel kasutavad liikmesriigid, kes konverteerivad eurodes väljendatud summad omavääringusse, esialgu konverteerimiseks käesoleva direktiivi vastuvõtmise päeval kehtivat vahetuskurssi.
2. Liikmesriigid võivad summade konverteerimisel saadud summasid ümardada, kui nimetatud ümardamine jääb 10 euro piiresse.

VIII PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED*Artikkel 29***Kehtetuks tunnistamine**

Direktiiv 87/102/EMÜ tunnistatakse kehtetuks alates 12. maist 2010.

*Artikkel 30***Üleminekumeetmed**

1. Käesolevat direktiivi ei kohaldata siseriiklike rakendusmeetmete jõustumise kuupäeval kehtivate krediidilepingute suhtes.

2. Liikmesriigid tagavad siiski, et artikleid 11, 12, 13, 17 ja artikli 18 lõike 1 teist lauset ja artikli 18 lõiget 2 kohaldatakse siseriiklike rakendusmeetmete jõustumise kuupäeval kehtivate tähtajatute krediidilepingute suhtes.

*Artikkel 31***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnenandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 32***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 23. aprill 2008

Euroopa Parlamendi nimel

president

H.-G. PÖTTERING

Nõukogu nimel

eesistuja

J. LENARČIČ

I LISA

- I. Baasvõrrand, mis väljendab ühelt poolt kasutusse võetud krediidi ning teiselt poolt tagasimaksete ja tasude võrdsust
- Krediidi kulukuse aastamäär (APR) leidmiseks kasutatava baasvõrrandi ühel pool on aasta lõikes kasutusse võetud krediidi ajaldatud kogusumma ning teisel pool tagasimakse ja tasude ajaldatud kogusumma, st:

$$\sum_{k=1}^m C_k(1+X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l(1+X)^{-s_l}$$

kus:

- X on krediidi kulukuse aastamäär;
- m on viimase kasutusele võetud krediidi järjekorranumber;
- k on kasutusele võetud krediidi järjekorranumber, seega $1 \leq k \leq m$;
- C_k on järjekorranumbriga kasutusele võetud krediidi k suurus;
- t_k on aastates või aasta osades väljendatud ajavahemik esimese kasutusele võetud krediidi kuupäeva ja iga järgmise kasutusse võetud krediidi kuupäeva vahel, seega $t_1 = 0$;
- m' on viimase tagasimakse või makstud tasu järjekorranumber;
- l on tagasimakse või makstud tasu järjekorranumber;
- D_l on tagasimakse või makstud tasu suurus;
- s_l on aastates või aasta osades väljendatud ajavahemik esimese kasutusele võetud krediidi kuupäeva ja iga tagasimakse või tasude maksmise kuupäeva vahel.

Märkused:

- a) Mõlema lepingupoole eri ajal makstud summad ei pruugi olla võrdsed ning neid ei pea tingimata maksma võrdse ajavahemiku järel.
- b) Algskuupäev on esimese kasutusele võetud krediidi kuupäev.
- c) Arvutustes kasutatavaid ajavahemikke väljendatakse täis- või osa-aastates. Aasta pikkus on 365 päeva (või 366 päeva liigaasta puhul), 52 nädalat või kaksteist võrdset kuud. Võrdne kuu on 30,41666 päeva (st 365/12) ka juhul, kui tegemist on liigaastaga.
- d) Arvutuse tulemus esitatakse vähemalt ühe kümnendkoha täpsusega. Kui järgmisel kümnendkohal olev number on 5 või suurem kui 5, suurendatakse selle konkreetse kümnendkoha numbrit ühe võrra.
- e) Võrrandit saab väljendada ka üheainsa summamana, kasutades rahavoogude mõistet (A_k), mis on positiivne või negatiivne, teisisõnu, kas makstud või saadud ajavahemikel 1– k , väljendatuna aastates, st:

$$S = \sum_{k=1}^n A_k(1+X)^{-t_k}$$

S on rahavoogude hetkesaldo. Kui eesmärk on panna vood võrduma, on väärtus null.

II. Lisaeldused krediidi kulukuse aastamäär arvutamiseks

- a) kui krediidileping võimaldab tarbijal krediiti vabalt kasutusse võtta, käsitatakse krediidi kogusummat viivitamata ja täies mahus kasutusse võetuna;
- b) kui krediidileping võimaldab krediiti kasutada mitmel erineval viisil ning seejuures on krediidiga seotud tasud ja laenuintress erinevad, käsitatakse krediidi kogusummat kasutusse võetuna kõige kõrgemate tasude ja laenuintressiga, mida rakendatakse seda liiki krediidilepingu puhul kõige levinuma krediidi kasutamise viisi suhtes;

- c) kui krediidileping võimaldab tarbijal krediiti vabalt kasutusse võtta, kuid kehtestab seoses krediidi kasutusse võtmise erinevate viisidega piirangu summa või ajavahemiku osas, käsitatakse krediidi kogusummat varaseimal lepinguga ette nähtud kuupäeval ning vastavalt krediidi kasutusse võtmisega seotud piirangutele kasutusse võetuna;
- d) kui laenu tagasimakse graafikut ei ole kindlaks määratud ning eeldatakse, et:
- i) krediit antakse üheks aastaks ning
 - ii) krediit makstakse tagasi kaheteistkümne võrdse osamaksena ja ühekuuliste vahedega;
- e) kui laenu tagasimakse graafik on kindlaks määratud, kuid osamaksete summa on varieeruv, loetakse iga osamakse summa madalaimaks lepinguga ette nähtud summaks;
- f) kui krediidilepinguga on ette nähtud rohkem kui üks tagasimakse tähtpäev, tuleb krediit teha kättesaadavaks ja tagasimaksed sooritada varaseimal lepinguga ette nähtud tähtpäeval, kui ei ole sätestatud teisiti;
- g) kui krediidi ülemmäära suhtes ei ole veel kokku lepitud, siis eeldatakse, et ülemmäär on 1 500 eurot;
- h) arvelduskrediidi korral käsitatakse krediidi kogusummat täies mahus ja kogu krediidilepingu kehtivusajaks kasutusse võetuna. Kui krediidilepingu kehtivusaeg ei ole teada, arvutatakse krediidi kulukuse aastamäär eeldades, et krediidi kestuseks on kolm kuud;
- i) kui piiratud ajavahemiku jooksul pakutakse erinevaid intressimäärasid ja tasusid, siis loetakse intressimääraks ja tasudeks kõrgeim määr krediidilepingu kogu kestuse vältel;
- j) tarbijakrediidilepingute puhul, mille suhtes on lepitud kokku fikseeritud laenuintress esialgseks ajavahemikuks, mille lõppedes on määratud uus laenuintress, mida on seejärel kokkulepitud näitaja alusel korrapäraselt kohandatud, lähtutakse krediidi kulukuse aastamäära arvutamisel eeldusest, et fikseeritud laenuintressiga ajavahemiku lõpus on laenuintress sama kui krediidi kulukuse aastamäära arvutamise ajal, mis põhineb kokkulepitud näitaja väärtusel sel ajal.
-

II LISA

EUROOPA TARBIJAKREDIIDI STANDARDINFO TEABELEHT

1. **Krediidiandja/krediidivahendaja nimi ja kontaktandmed**

Krediidiandja Aadress Telefoninumber (*) E-post (*) Faks (*) Veebiaadress (*)	[Nimi] [Geograafiline aadress tarbija jaoks]
Vajaduse korral Krediidivahendaja Aadress Telefon (*) E-post (*) Faks (*) Veebiaadress (*)	[Nimi] [Geograafiline aadress tarbija jaoks]

(*) Lahtri täitmine on krediidiandjale vabatahtlik.

Lahtri „vajaduse korral” peab krediidiandja täitma juhul, kui teave on krediiditoote seisukohast asjakohane; kui teave ei ole krediidi liigi seisukohast asjakohane, tuleb asjaomane teave või rida kustutada.

Nurksulgudes esitatud märkused on krediidiandjale selgituseks ning need peab asendama vastava teabega.

2. **Krediiditoote kirjeldus**

Krediidi liik	
Krediidi kogusumma <i>Krediidilepingu alusel kättesaadava krediidi ülemmäär või kogusumma</i>	
Krediidi kasutusse võtmise tingimused <i>Raha kättesaamise viis ja aeg</i>	
Krediidilepingu kestus	
Osamaksed ja vajaduse korral osamaksete tegemise järjekord	Tasumisele kuulub: [Tarbija tehtavate maksete summa, arv ja sagedus] Intress ja/või tasud makstakse järgmiselt:
Tasumisele kuuluv kogusumma <i>Laenu põhiosa, millele lisanduvad intress ja võimalikud laenuga seotud tasud</i>	[Krediidi kogusumma ja krediidi kogukulu summa]
Vajaduse korral Krediit on antud kauba või teenuse eest tasumiseks maksete edasilükkamise vormis või on seotud konkreetse kauba tarnimise või teenuse osutamisega Kauba/teenuse nimetus Hind kohe tasudes (netohind)	

Vajaduse korral Nõutavad tagatised <i>Tarbijalt nõutavate krediitdilepingu tagatiste kirjeldus</i>	[Tagatiste liik]
Vajaduse korral <i>Tagasimaksete tulemusena ei toimu laenu põhiosa viivitamatu kustutamine</i>	

3. Krediidiga seotud kulud

Laenuintress või vajaduse korral erinevad krediitdilepingus kohaldatavad laenuintressid	[% — fikseeritud või — muutuva määraga (koos esialgse laenuintressi suhtes kohaldatava indeksi või baasintressimääraga) — perioodid]
Krediidi kulukuse aastamäär <i>Kogukulu, mis on väljendatud aastase protsendimäärana krediidi kogusummast. Krediidi kulukuse aastamäär abil saab võrrelda erinevaid pakkumisi.</i>	[% Tüüpnäide, milles nimetatakse kõik kõnealuse määra arvutamiseks kasutatud eeldused.]
Kas krediidi saamiseks või krediidi saamiseks reklaamitavatel lepingutingimustel on kohustuslik — sõlmida kindlustuspoliis või — muu kõrvalteenuse leping <i>Kui nimetatud teenustega seotud kulud ei ole krediidiandjale teada, ei sisaldu need krediidi kulukuse aastamääras.</i>	jah/ei [kui jah, kindlustuse liik] jah/ei [kui jah, kõrvalteenuse liik]
Kaasnevad kulud	
Vajaduse korral Ühe või mitme konto pidamise kohustus, et kajastada krediidi tagasimakseid ja krediidi kasutusse võtmist	
Vajaduse korral Vastava maksevahendi (nt krediitkaardi) kasutamise kulude summa	
Vajaduse korral Muud krediitdilepingust tulenevad kulud	
Vajaduse korral Krediitdilepinguga seotud kulude muutmise tingimused	
Vajaduse korral Kohustus maksta notaritasud	
Maksete hilinemisest tulenevad kulud <i>Maksete tasumata jätmisel võivad olla tõsised tagajärjed (nt sundmüük) ning see võib raskendada krediidi saamist</i>	Maksete tasumata jätmisega [.....(kohaldatav intressimäär ja selle muutmise kord ning vajaduse korral viiviste kirjeldus)] kaasnevad kulud

4. Muud olulised õiguslikud aspektid

Taganemisõigus <i>Krediitdilepingust võib taganeda 14 kalendripäeva jooksul</i>	jah/ei
--	--------

Krediidi ennetähtaegne tagastamine <i>Teil on igal ajal õigus krediidi osaliseks või täielikuks ennetähtaegseks tagastamiseks</i>	
Vajaduse korral Krediidi ennetähtaegsel tagastamisel on krediidiandjal õigus saada hüvitist	[Hüvitise suuruse kindlaksmääramine (arvutusmeetod) kooskõlas direktiivi 2008/48/EÜ artikli 16 rakendamist käsitlevate sätetega]
Päringud andmebaasidest <i>Krediidiandja peab teile andma viivitamatult ja tasuta teavet andmebaasis tehtud päringu tulemustest, kui päringu tulemusena lükatakse krediiditaotlus tagasi. Seda ei kohaldata, kui sellise teabe edastamine on keelatud ühenduse õigusega või vastuolus avaliku korra või julgeoleku eesmärkidega.</i>	
Õigus saada krediidilepingu projekti koopia <i>Teil on õigus saada taotluse korral tasuta krediidilepingu projekti koopia. Seda sätet ei kohaldata, kui krediidiandja ei soovi taotluse hetkel jätkata teiega krediidilepingu sõlmimist.</i>	
Vajaduse korral Ajavahemik, mille jooksul on lepingueelsed andmed krediidiandja suhtes siduvad	Käesolevad andmed kehtivad alates ... kuni ...

Vajaduse korral

5. Lisateave finantsteenuste kaugturustuse korral

a) krediidiandjaga seotud teave	
Vajaduse korral Teie elukohaliikmesriigis asuva krediidiandja esindaja Aadress Telefon (*) E-post (*) Faks (*) Veebiaadress (*)	[Nimi] [Geograafiline aadress tarbija jaoks]
Vajaduse korral Registreerimine	[Äriregister, millesse krediidiandja on kantud, ning tema registreerimisnumber või samaväärne identifitseerimisvõimalus selles registris]
Vajaduse korral Järelevalveasutus	
b) krediidilepinguga seotud teave	
Vajaduse korral Taganemisõigus	[Praktilised juhised taganemisõiguse kasutamise kohta, mis sisaldavad muu hulgas taganemisõiguse kasutamise perioodi; aadressi, kuhu taganemisteatis saata tuleks, ning taganemisõiguse mittekasutamise tagajärgi]
Vajaduse korral Õigusakt, mille alusel krediidiandja enne krediidilepingu sõlmimist teiega suhteid loob	

Vajaduse korral Klausel krediidilepingu suhtes kohaldatava õiguse ja/või pädeva kohtu kohta	[Asjakohane klausel märgitakse siia]
Vajaduse korral Keelte kasutamise kord	Teave ja lepingutingimused edastatakse ... [keeles]. Teie nõusolekul suhtleme teiega krediidilepingu kehtivusaja jooksul [keeles/keeltes]
c) kahjuhüvitusnõuetega seotud teave	
Kohtuväline kaebuste ja kahjuhüvitusnõuete menetlus ja selle kasutamine	[Kas sidevahendi abil sõlmitud lepingu pooleks oleval tarbijal on juurdepääs kohtuvälistele kaebuste ja kahjuhüvitusnõuete menetlusele ning kui on, selle kasutamise võimalused]
(*) Lahtri täitmine on krediidandjale vabatahtlik	

III LISA

EUROOPA TARBIJAKREDIIDI STANDARDINFO TEABELEHT

1. arvelduskrediidi jaoks
2. teatud krediidiorganisatsioonide poolt pakutava tarbijakrediidi jaoks (direktiivi 2008/48/EÜ artikli 2 lõige 5)
3. krediidilepingu refinantseerimise jaoks

1. Krediidiandja/krediidivahendaja nimi ja kontaktandmed

Krediidiandja Aadress Telefon (*) E-post (*) Faks (*) Veebiaadress (*)	[Nimi] [Geograafiline aadress tarbija jaoks]
Vajaduse korral Krediidivahendaja Aadress Telefon (*) E-post (*) Faks (*) Veebiaadress (*)	[Nimi] [Geograafiline aadress tarbija jaoks]

(*) Lahtri täitmine on krediidiandjale vabatahtlik.

Lahtri „vajaduse korral” peab krediidiandja täitma juhul, kui teave on krediiditoote seisukohast asjakohane; kui teave ei ole krediidi liigi seisukohast asjakohane, tuleb asjaomane teave või rida kustutada.

Nurksulgudes esitatud märkused on krediidiandjale selgituseks ning need peab asendama vastava teabega.

2. Krediiditoote kirjeldus

Krediidi liik	
Krediidi kogusumma <i>Krediidilepingu alusel kättesaadava krediidi ülemmäär või kogusumma</i>	
Krediidilepingu kestus	
Vajaduse korral Teilt võidakse igal ajal nõuda krediidisumma tagasimaksmist täies ulatuses	

3. Krediidiga seotud kulud

Laenuintress või vajaduse korral erinevad krediidilepingus kohaldatavad laenuintressid	[% — fikseeritud või — muutuva määraga (koos esialgse laenuintressi suhtes kohaldatava indeksi või baasintressimääraga)]
--	---

Vajaduse korral Krediidi kulukuse aastamäär (*) <i>Krediidi kogukulu, mis on väljendatud aastase protsendimäärana krediidi kogusummast. Krediidi kulukuse aastamäär abil saab võrrelda erinevaid pakkumisi</i>	[% Tüüpnäide, milles nimetatakse kõik kõnealuse määra arvutamiseks kasutatud eeldused]
Vajaduse korral Kulud Vajaduse korral Nende tasude muutmise tingimused	[Krediidilepingu sõlmimisest alates kohaldatavad tasud]
Maksete hilinemisest tulenevad kulud	Maksete tasumata jätmisega [.....(kohaldatav intressimäär ja selle muutmise kord ning vajaduse korral viiviste kirjeldus)] kaasnevad kulud

(*) Ei kohaldata Euroopa tarbijakrediidi standardinfo teabelehtede arvelduskrediidi jaoks liikmesriikides, kus direktiivi 2008/48/EÜ artikli 6 lõike 2 kohaselt otsustatakse, et krediidi kulukuse aastamäär ei ole arvelduskrediidi puhul vaja sätestada.

4. Muud olulised õiguslikud aspektid

Krediidilepingu lõpetamine	[Krediidilepingu lõpetamise tingimused ja kord]
Päringud andmebaasidest <i>Krediidiandja peab teile andma viivitamatult ja tasuta teavet andmebaasis tehtud päringu tulemustest, kui päringu tulemusena liikatakse krediiditaotlus tagasi. Seda ei kohaldata juhul, kui sellise teabe edastamine on keelatud ühenduse õigusega või vastuolus avaliku korra või julgeoleku eesmärkidega.</i>	
Vajaduse korral Ajavahemik, mille jooksul on lepingueelsed andmed krediidiandja suhtes siduvad	Käesolevad andmed kehtivad alates ... kuni ...

Vajaduse korral

5. Lisateave juhuks, kui lepingueelne teave edastatakse teatud krediidiorganisatsiooni poolt (direktiivi 2008/48/EÜ artikli 2 lõige 5) või tarbijakrediidilepingu refinantseerimise jaoks

Osamakset ja vajaduse korral osamaksete sooritamise järjekord	Tasumisele kuulub: [Osamaksete graafiku tüüpnäide, mis sisaldab ka tarbija tehtavate maksete summat, arvu ja sagedust]
Tasumisele kuuluv kogusumma	
Krediidi ennetähtaegne tagastamine <i>Teil on igal ajal õigus krediidi osaliseks või täielikuks ennetähtaegseks tagastamiseks</i> Vajaduse korral Krediidi ennetähtaegsel tagastamisel on krediidiandjal õigus saada hüvitist.	[Hüvitise suuruse kindlaksmääramine (arvutusmeetod) kooskõlas direktiivi 2008/48/EÜ artikli 16 rakendamist käsitlevate sätetega]

Vajaduse korral

6. Lisateave finantsteenuste kaugturustuse korral

a) krediidiandjaga seotud teave	
Vajaduse korral Teie elukohaliikmesriigis asuva krediidiandja esindaja Aadress Telefon (*) E-post (*) Faks (*) Veebiaadress: (*)	[Nimi] [Geograafiline aadress tarbija jaoks]
Vajaduse korral Registreerimine	[Äriregister, millesse krediidiandja on kantud, ning tema registreerimisnumber või samaväärne identifitseerimisvõimalus selles registris]
Vajaduse korral Järelevalveasutus	
b) krediidilepinguga seotud teave	
Taganemisõigus <i>Krediidilepingust võib taganeda 14 kalendripäeva jooksul.</i> Vajaduse korral Taganemisõiguse kasutamine	jah/ei [Praktilised suunised taganemisõiguse kasutamise kohta, mis sisaldavad muu hulgas aadressi, kuhu taganemisteatis saata tuleks, ning taganemisõiguse mittekasutamise tagajärjed]
Vajaduse korral: Õigusakt, mille alusel krediidiandja enne krediidilepingu sõlmimist teiega suhteid loob	
Vajaduse korral: Klausel krediidilepingu suhtes kohaldatava õiguse ja/või pädeva kohtu kohta	[Asjakohane klausel märgitakse siia]
Vajaduse korral: Keelte kasutamise kord	Teave ja lepingutingimused edastatakse ... [keeles]. Teie nõusolekul suhtleme teiega krediidilepingu kehtivusaja jooksul [keeles/keeltes]
c) kahjuhüvitusnõuetega seotud teave	
Kohtuväline kaebuste ja kahjuhüvitusnõuete menetlus ja selle kasutamine	[Kas sidevahendi abil sõlmitud lepingu pooleks oleval tarbijal on juurdepääs kohtuvälisele kaebuste ja kahjuhüvitusnõuete menetlusele ning kui on, selle kasutamise võimalused]
(*) Lahtri täitmine on krediidiandjale vabatahtlik.	